

14884

14.884

Hunyadi Sándor

JULIUSI EJSZAKA

14884

Gabor D. 1926. 76

22.2
232
17.1

14884

Juliusi éjszaka

Vigjáték három felvonásban

Irta: Hunyady Sándor

Ezen darab előadási joga kizárólag dr. Marton Sándor színpadi kiadó-vállalatától (Budapest, IV., Bécsi-utca 1.) szerezhető meg. Az engedély nélküli előadást szigoruan bünteti az 1921. évi LIV. t.-c. Copyright 1929 by dr. Alexander Marton.

Színrekerült a VIGSZINHÁZBAN a következő szereposztásban:

A ház urnóje	Góthné Kertész E.	A herceg	Mátray József
A ház ura	Góth Sándor	Isti	Hajmássy Miklós
A menyasszony	Fóthj Erzsébet	A szép özvegy	Makay Margit
A vőlegény	Róday Imre	Lajos	Maklárj Zoltán
Gábor	Törzs Jenő	Lici	Dayka Margit
	Dadás		D. Kende Paula

I. FELVONÁS

(Szin: Egy falusi arisztokrata kastély hallja. Középen szarvasagancs csillár fűgg. A fehér falakon fegyverek, vadásztrófeák, preparált őzfejek, kitömött madarak, medvebőrök, egy hatalmas vaddisznóagyar. Sok virág. Dézsába ültetett pálmák. A butor nagyon vegyes. Nádból font kerti székek állanak angol fotelek mellett. A ház belsejébe kétoldalt elől nyílik ajtó. A fenékfalon háromszárfnyu, nagyon széles üvegajtó, amely a terraszra vezet. Ez az ajtó nyitva van. Látszik rajta keresztül a park néhány bokra és a csillagokkal teliszórt, ultramarinkék ég. Nyár. Este van, a színpad fényesen kivilágítva. Amikor a függöny szétnyílik, a színen csak egy fehér cérnakesztyűs, vadászlibéris inas van, (Lajos), aki azzal foglalkozik, hogy feketekávécsészéket oszt szét az asztalkákon. Aztán egymásután lassan fölbonul a kastély minden vendége, a háziakkal együtt. Vacsora-utáni hangulat. Az urak szmokingot viselnek. A hölgyek ujjatlan esti ruhában vannak. Az első és a harmadik felvonásban néha unatkozva keresztülsétál a színen, minden cél és rendeltetés nélkül, csak a dekoráció kedvéért egy spleenes, fehér orosz agár.)

1. JELENET

Az inas, Az özvegy, A herceg, majd Gábor
AZ ÖZVEGY (a hercegtől követve bejön a színen): Mit akart mondani? Miért hurcolt el olyan botrányosan az ebédlőből, amikor Rachel még asztalt sem bontott?

A HERCEG (sietve): Szehetem! Szehetem! Hettenetes gyönyöh volt nézni a vacsohánál, amig evett. Hogy villogott a szeme, a foga, hogy tágtult az ohhcimpája egyetlen poháh pezsgö után. Igazi telivéh. És az a nagyszehü mozdulat, amivel a villáját belészuhta a bifsztekbe. Öhület! (Mazohista sóvárgással.) Ha egyszeh az ahcomba taposna a kahesu lábával. Ha egyszeh belémdöfné a villáját ugy mint a bifsztekbe!

AZ ÖZVEGY: Nem eszem emberstul!

A HERCEG: Káhl! Ha mégis kedve támadna hozzá, szóljon nekem. En hettenetesen vágyom há, hogy egy ilyen gyönyöhü fenevad lejeljen le, mint maga...

AZ ÖZVEGY (az inásra néz, aki a háttérben rakosgat — a herceghez): Etez vous fou? Vous me compromittéz devant le valet!

Kultura

TANCSERES ZONGORA terem.

BUDAPEST
KÁLVIN-TÉR. 7 SZ.

GRAMOFONOK. TÁNCES MŰVÉSZ-
LEMEZÉK NAGY VÁLASZTEKBAN.

VELENCE HOTEL ASTORIA

SYENI MÁRKUS TÉRNÉL

Ujjonnan átalakítva. Minden szobában hideg-meleg víz. Központi fűtés. Elsöragu magyar konyha. Olcsö árak.

Szépségápolás

Váradyné Pataki Aranka

mindennemü szépséghibák rendbehozatala „Arany” szépilöszereim discrét szétküldése. Arcok müvészies kikészítése bálókra és alkalmaakra. — Olcsö bérletrendszér. Ingyen tanácsadás.

Erzsébet-körut 8. I. em.
Telefon: József 436—81

Szabáztudományi Intézet
könyvtára 1962. sz. 14884

A HERCEG (*legyint a kezével, mintha azt akarná mondani, hogy a cseléd nem ember*): Nem szabad hahagudnia. Ez tőlem a legnagyobb bók. Az én széلمي fantáziámban ugyanis... (*Elhallgat, mert az ajtóban megjelenik Gábor.*)

GÁBOR (*bejön a szinre, odaáll a diskuráló párhoz*): Zavarok?

A HERCEG: Ha azt mondanám, hogy igen — elmennél?

GÁBOR: Nem!

A HERCEG: Hát akkora minek kéhded? Micsoda hipokhizis ez?

AZ ÖZVEGY (*Gáborhoz*): Én őszintén bevallom, hogy egy kicsit maradhatott volna még. Olyan érdekes volt kettesben. (*A herceg felé int.*) Rafael ebben a percben vallott szerelmet. És éppen az intím tulajdonságairól kezdett beszélni — kínálta a portékáját.

GÁBOR (*szenetelenül*): Oh! Az más! Akkor elmegyek! (*Indul.*)

AZ ÖZVEGY (*ijedten megfogja Gábor karját*): Nem, nem. Most már maradjon. Az ilyesmit nem lehet olyan hirtelen újra kezdeni, ha egyszer kibicsaklott...

A HERCEG: Nem bicsaklott ki. Én ujhá tudnám kezdeni. (*Gáborhoz.*) Csak ehídj a fenébe!

GÁBOR (*mozdulatot tesz, hogy megy*).

AZ ÖZVEGY (*megint megfogja a karját Gábornak, de a herceghez beszél*): Nem engedem. Mi ketten már tulságosan sokat voltunk egyedül. Az asztalnál is egymás mellett ültünk. Adjon egy kis szabadságot. Menjen, keresse meg a ridikülömet. Kis gyémánt ridikül. Otthagytam az ebédlőben. Talán a szalóban.

A HERCEG (*Gáborra mutat*): Ne menjen inkább 59!

GÁBOR (*indul*).

AZ ÖZVEGY (*nem ereszt el Gábor karját*): Nem! Maga! (*Igézően mosolyog a hercegre.*) Aki nálam fizetséget akar, annak szolgálni kell.

A HERCEG (*sóhajt*): A hózsának tövisei vannak. Hettenetes tövisei. (*Szemrehányó pillantást vet Gáborra és kimegy a szinről.*)

AZ ÖZVEGY (*ebben a pillanatban, amint a herceg elment, fölkapag*): Szegényke! (*Az egyik fotelhez lép, felvesz róla egy aranyfekete selyem ridikült. Kinyitja, kiveszi belőle a ruzs, a kis tükröt, sminkelni kezdi magát.*)

GÁBOR (*unatkozva*): Miért küldte el?

AZ ÖZVEGY (*megpátozott hangon*): Meg akarom kérdezni, hogy miért kerül olyan

görcsösen, amióta itt vagyunk, ebben a falusi házban, ahol minden éjszaka maga a csábító alkalom... A szobánk egy folyosón van. Olyan kényelmesen találkozhatnánk, mintha férj és feleség lennénk. Nem akar? Már nem szeret? (*Szünet.*) Szóval nem. (*Szünet.*)

Vagy igen? Csak kinez? Gyakorolni akarja rajtam az oroszlánszelidítő mesterségét? (*Szünet. Az özeveg kezd ideges lenni.*) Mi ez? Mi van magával? Sokat vesztett? Váltót hamisított? Párba elölt áll? Hiszen nem is figyel. Kérem, vigyázzon. Legyen egy kicsit udvariasabb. Ez nem gentlemanlike. Szörnyű, hogy bánik velem. A presztizsem. Elveszitem magamban a hitem. Na! Egy szót! Egy szavacskát. Mit néz ilyen félelmes, őrés szemmel, egyenesen a homlokomra. Rá van írva valami? Rosszul vagyok kifestve? (*Előveszi a tükrét, idegesen javít az ajkán a ruzssal.*) Valami „nagy” mondani valója van? Arra gyűjti az erő? Számon akar kérni valamit? Valami flörtöm miatt haragszik? (*Örömmel.*) Féltékeny? (*Szünet.*) Vagy szakítani akar? (*Szünet.*) Nem, nem! Így teli gyomorral. Mindjárt vacsora után. Várjon egy kicsit. Csak egy kicsit. Amig nekem jut eszembe, hogy kidobjam! Nem. Ne haragudjon. Tudom, hogy maga nem szereti az ilyen frívól hangot. Ne féljen. Nem fogom kidobni. Szeretem! Még mindig szeretem. Nem értem. Nem tudom megfejteni a rejtélyét. Annyi litok van magában. Néha a szerelem legvehemensebb rohamában hirtelen olyanná válik a karomban, mint egy darab fa. Kihű. Kihuny. A szeméből kilobban minden láng. A feje ugy pihen a párnán, mint egy halotté... Mondja, mire gondol olyankor?

GÁBOR: A legzüllöttebb alkoholistanak is vannak világos pillanatai, drága Evelin, mikor a pálinka mellett ráeszmél arra, hogy mit csinál.

AZ ÖZVEGY: Szemetlen! Gyalázatos! Hálátlan! Utálok! Megvetem! Gyűlölöm! (*Körül néz.*) Itt nagyon ki vagyunk világítva a hall közepén. Menjen, álljon oda a sarokba a palma mellé, meg akarom ölelni.

GÁBOR (*kényelmetlenül*): Nem lenne szívesem szerint való dolog most, Evelin...

AZ ÖZVEGY (*szíven találva*): Jaj! Ez fáj! Először történi velem ilyesmi. Vigyázzon. Ne próbálja meg tulságosan a hurt. Elszakad. Figyelmeztetem rá, hogy nagyon veszedelmes, nagyon impertinens flörtben vagyok benne nyakig. Ha tulságosan elkeserít, egyszerűen csak komolyan veszem azt a játékot. Ugyeljen! Dühös vagyok. Még felrobbantom

HÁJHULLÁS, KORPÁSODÁS ELLEN
Trilysin KLINIKAILAG KIPROBÁLT,
BIOLOGIKUS HAJEROSÍTÓ
KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN, DROGÉRIÁKBAN ÉS ILLATSZERTÁRAKBAN

ezt a mi kis világunkat! Hova néz? Mit bámul? Nem figyel ide? Nem kíváncsi, hogy ki az, aki most benne evickél a hálóban?

GÁBOR: Nem. Tudom, hogy nagyon jó dolga lesz annak a halnak, akit maga megfog, Evelin.

AZ ÖZVEGY (*szinte csikorgatja a fogát*): Oh, ez a merev pofa! Szét tudnám tépni most... (*Hirtelen összeszedi magát, meduzarca mosolyogni kezd, mert jobbról jön a vőlegény és a menyasszony.*)

2. JELENET

Az özvegy, Gábor, A menyasszony, A vőlegény
(A vőlegény és menyasszony egymás kezét fogva bejönnek.)

A MENYASSZONY (*nem minden él nélkül a szép özvegyhez*): Édes kettesben?

AZ ÖZVEGY: Igen szívem. Kettesben a férfiak sokkal mulatságosabbak. Ez alól a szabály alól csak Gábor kivétel. Ő kettesben kiállhatatlan. Bádogból van. Fából van. Vasárnapi iskolamester. Vigyázz bogaracs-kám, a te jövődöbelid is ebből az unalmas fajtából való. Az öccse.

A VŐLEGÉNY: Nem kell félni. Én igazi Kendy vagyok. Ő meg az anyám familiájára ütött. Az álmos Thurzókra. Ő nehéz vasas, én könnyű huszár. Mindig támadásra kész. (*Hirtelen átfogja a menyasszony vállát.*)

A MENYASSZONY (*lefejtí magáról a vőle-gény karját*): Ne tegyen idegessé. Ez nem illik. (*Gáborhoz.*) Ugy-e nem illik?

GÁBOR: Nem!

A VŐLEGÉNY: Hát akkor mit csináljak bennem vibráló életerővel?

A MENYASSZONY: Sportolja le.

A VŐLEGÉNY: Kérem! (*Két székét össze-lit és függeszkedni kezd közöttük.*)

A MENYASSZONY: Bolond!

GÁBOR: Fiatall!

A MENYASSZONY: Juj, mekkorát sóhaj-t. Mintha maga valami matuzsálem lenne.

GÁBOR: Tízezer éves vagyok, flacs-kám. Sőt kb — negyven.

A MENYASSZONY: Lesz.

GÁBOR: Tíz perc múlva.

A MENYASSZONY: Nem igaz. Harminc-öt éves múlt május hatodikán.

GÁBOR: Honnan tudja?

A MENYASSZONY: Megnéztem az ezrede könyvében. Mondja, miért öregíti magát? Itt hiszi, hogy az elegánsabb?

GÁBOR: Nem! Csak szeretem a kerek ármokatl!

AZ ÖZVEGY (*a vőlegényhez, aki még min-*

dig tornászik a székeken): Hagyja már abba, látjuk, hogy erős.

A VŐLEGÉNY: Nézzé, micsoda muszklim van! (*Mutatja az özvegynek a karját.*)

AZ ÖZVEGY (*megfogja a vőlegény bicep-szét*): Igaz. Mint a kő.

A VŐLEGÉNY: Tudja, hogy tavaly, a havasban vadász-késsel ejtettem el egy medvét? Ott volt a fának támasztva a puskám. Lelehettem volna a dögöt, amikor rámjött. De az ördög tudja, belém ütött valami. Inkább megvártam. A bestia eltörte a karomat, de én felvágtam a hasát. A hajtók látták. Csupa vér voltam.

AZ ÖZVEGY: Mint egy hős.

A MENYASSZONY: Mint egy mészáros.

3. JELENET

Voltak, A herceg, Isti

A HERCEG (*jön vissza, rémülten az özvegyhez*): Nem lelem sehol a hidiküлт.

AZ ÖZVEGY: Már megvan. (*Mutatja.*)

A HERCEG: Ki találta meg? Összetöhmöl!

AZ ÖZVEGY: Én!

A HERCEG (*letörve*): Ma hatáhozottan pehhem van. (*Isti balról jön.*)

AZ ÖZVEGY (*Istihöz*): Hol járt ennyi ideig? Kelemen bácsival tislizett?

ISTI: Nem. Egy üveg százesztendőс szerémi szilvóriummal barátkoztam. Hihetetlen, hogy milyen jó társaság egy ilyen régi szivárványos palack. Nem tudtam otthagyni, amíg egy csöpp mondanivaló volt benne.

AZ ÖZVEGY: És miről beszélgették?

ISTI: Az a palack elmagyarázta nekem, hogy én vagyok a világ közepe. A dalai láma. Josephine Baker, az angol király, a derby győztes skót agár, sőt az oxfordi nyolcas vezérevezőse. Nem lát a fejem körül valami glóriát?

AZ ÖZVEGY: Inkább úgy veszem észre, hogy kicsit keresztbe áll a szeme.

ISTI: Az nem a szesztől van. (*Büszkén.*)

Legujabb szabásu

princess fűző

már 28 pengőtől

Kőszegi R.

fűzőkészítőnél. Rákóczi-ut 9. sz.
Árjegyzék díjtalan.

ZONGORÁK, GRAMOFONOK
és minden más hangszer **Reményinél** BUDAPEST,
VI/47 Király-utca 58—60. sz.

Természetes kancsiságom. (Magsértődve.) Annyi évi barátság után csak most konstatalja, hogy kancsal vagyok? (Tovább haragudna, de hirtelen hangot változtat és a kicsit spicces ember tulzolt szinességével fordul az ajtó felé.) Á! Itt a kávé! A kávék kávéja! (Nagy emfazissal jelenti.) Ő irgalmassága, a kávé! (Hódolattal meghajlik az ezüst kávéskanna előtt, amelyet az inas hoz be nagy ünnepélyességgel.)

3. JELENET

A ház asszonya, A ház ura, Az inas

(Bejön a szinre a ház urnője és a ház ura. Mőgőttük az inas, aki ezüst tálcán nagy feketekávéés kannát hoz.)

A HÁZ URNŐJE: A feketekávé sikerült. Kitünő. Magam vigyáztam rá. Helyre akarom hozni a hibát, hogy a krémben sok volt a zselatin. Nem tőrök sokáig foltot a házám becsületén. (Előrejön a szin közepére, ahol leül egy kényelmes fotelbe. A menyasszonyhoz.) Aranyom, csinálja helyettem a honnőröket. Elég vén vagyok már hozzá, hogy jogom legyen kényelmesen elszivni a szivaromat. (Előtte egy kis asztalkán dohányzó-készlet van. A ház urnője elővesz a skatulyából egy óriási, havanna Zeppelin, nagy szak-értelemmel rágyújt, fujja a füstöt.)

A MENYASSZONY: Igen, anyám. (A vendégek közt forgolódik, megtölti a feketekávéés csészéket, amelyeket azután az inas visz oda az urakhoz. Először Gábort szólítja meg.) Cukor nélkül?

GÁBOR: Igen! Köszönöm. (Elveszi a csészét.)

A MENYASSZONY (a vőlegényhez): Maga?

A VŐLEGÉNY: Ha nem nagyon forró, picikét mártsa bele a kisujját.

A MENYASSZONY (vállat von, látszik rajta, hogy nem tetszik neki az udvarlásnak ez a módja).

ISTI (kóstolgatja a kávé, elragadtatva): Nem szoktam szembe dicsérni a házat, ahol vendégségben vagyok. De itt muszáj. (Rajongva.) Micsoda kávé! (A ház asszonyához.) Maga véletlenül nem arab származású?

A HÁZ URNŐJE: Nem. Hanem az anyai dédnagybátyám követ volt a magas portánál és sokáig élt Törökországban. Alkalmasint ő ültette el a feketekávé kultuszát a familiánkban. Tudják, hogy én Tuniszból hozatom a kávéét és magam pörköltöm? Ez nem hisztéria, Gyöngédség. Családi örökség.

A HERCEG: Nagyon helyesen. Mindenhez mult kell. A maga házában, édes Háchel, biztosan azért oly jó a kávé, meht századokon át az ösök hosszú soha fáhadozott a kávéfőzés művészetében. Mult nélkül nincs semmi. Ezen bukik meg minden demokhácia. Hendithetetlen elméletem, hogy nagy káh volt a célhendszethet elejteni, Szép butohok, ékszehek, idilli béke volt a világon, amig a fluk apjuktól öhkölték a széhszámot. Ez az uj tehmelési hend...

ISTI (egy hatalmas, szándékosan offenzív, szinte zenei áhatással elhallgattatja a fecsegő herceget. Valósággal beleásit a képébe): Aáááaaj! Aá! Uáh!

A HERCEG (bosszankodva): Micsoda sületlenség ez? Így csak egy pudlikutya viselkedhetik szalónban.

ISTI (tovább ásít): Te tehetsz róla, öregem. (Ásít.)

A HÁZ URNŐJE (megvédi vendégét — Istihez): Miéri? Rafael olyan okosan beszélt. mint egy angol miniszter. Engem roppantul érdekelt, amit a céhekről mondott. (Diszkret ásitást nyom el — aztán szégyenkezve fordul a herceghez.) Igazán — csak Istitől kaptam el... (Ujra lehel egy kis ásitást.)

A VŐLEGÉNY (barátságosan mosolyog a hercegre. Ásít, a száját ütögeti): Ne haragudj, öregem. Ragad. Ragad.

(A háttérben mindenki a maga stílusa szerint, szinte egyidőben, önkéntelenül ásít egyet. Gábor férfasan, a szép övegy, mint a párdnc. A menyasszony édesen, alig észrevehetően.)

A HERCEG: Pahdon! Bocsánatot kéhek, hogy élek. (Megsemmisülve visszavonul.)

A HÁZ URA (nyájasan, aranyosan, a házigazda mosolyával nézte a jelenetet. Majd az ásitás rá is elragad. Előbb egy kicsit, aztán két-három nagyobbat ásít. A fejét hátrátámasztja a magastámlájú fotelben, amelyben ül. Látszik rajta, hogy fokozatosan álmosodik. Behunyja a szemét. Aztán kinyitja. Küzd magával. Végül fődadja a harcot. Kényelmesen elfészkei magát a karosszékbén és álomba merül. Ezt nem szabad rossznéven venni tőle. Késő estére jár és ő öreg ur

11

— Köszönöm
ismét jól vagyok.
Igen, nyomban Aspirin tablettákat vettem, amelyek meg-hülésnél és fejfájásnál mindig segítettek. Bizonyára ismered az eredeti csomagolást a Bayer-kereszt-tel?

már. Családi körben van. Otthon. A vendégei vagy a rokonai, vagy nagyon benső barátai. Ugy kellene, hogy a legremekebb színész játsza ezt a kevés szövegű szerepet, mert az itt következő hosszú szöveget, ezt az alvási részt — amíg körül a dialogok folynak — a maga nemében ugyanolyan nehéz művészi munka lehet megcsinálni, mint Hamlet monológját mondani el. Az öreg gróf álma ugyanis szörnyen aktív, nem hortyog, de azért ezerféle hangot ad. Poszog, fúj, nyög, motyog, nyel, nyugóskodik, néha egyet csámcsog. Néha fölérez kicsit, könnyű gesztust csinál az orra előtt a kezével, felhuzza a szemöldökét, kitátja a száját, mintha légy bántaná. Olykor édes mosoly vonul végig alvó arcán. Álmodik. Angyalkák röpködnek a feje körül. Olyan finomságokat is meg lehet mutatni, hogy az alvó öregur nem valami bugris, hanem arisztokrata, akinek annyira vérében vannak a formák, hogy még öntudatlanságában is tesz egy-egy kecses mozdulatot, például a kisujjával.)

ISTI (a feketekávés csészeivel a terrasz nyitott ajtajához megy): Milyen gyönyörű estel Micsoda illatos csönd! Hallják, hogy cripel a tücsök?

A HÁZ URNŐJE (miután egy pillanattal figyel, haragosan Istihez fordul): Látszik, hogy nem törődik a dominiumával és csak a löversenyterről ismeri a természetét. Ez nem tücsök. Ez lététi. (Bosszankodva.) Az ördög vigye el, mind összerágja a ház előtt a viola-gruppekat.

A HERCEG (konsternálva): Pou de cheval! ISTI: Brrr! Lótétül!

AZ ÖZVEGY: Nekem ez nem veszi el a kedvemem egy kis sétától. (Az urak felé.) Jönnek? Nem félnek ettől az állattól?

ISTI (harciasan): Nem! Hát nem tudja, hogy én már oroszánvadászaton is jártam? (Költőien.) Igen. Gyerünk. Sétáljunk egyet a holdfényes parkban a szilfák között, amíg andalító dalát zengi a lététi. (Özveggyhez.) Itt a sálja. (A herceg és Isti az özeveg mellé állnak, aki indul a terrasz felé.)

AZ ÖZVEGY (a nyitott ajtóból visszafordul, Gáborhoz, egy kis külön hangsullyal): Maga nem jön?

GÁBOR (közömbös udvariassággal): Engedelmével — maradok! (Leül egy fotelbe.) (Az özvegy a gavallérok kíséretében kivonul a terraszra.)

5. JELENET

A ház ura, A ház urnője, A menyasszony, A vőlegény, Gábor

A MENYASSZONY (az ajtó felé int, pikirtan Gáborhoz): Igen! Maga nem megy? Miért nem megy? Hiszen ebben a nagy hajtásban magának volna a legtöbb sánca. Ez a nyul nagyon világosan úgy taktikázik, hogy maga fogja meg.

GÁBOR: Azt hiszi?

A MENYASSZONY: Nem „hiszem“, látom.

GÁBOR: Téved. Én is tudnék róla. A férfi megérzi, ha igazán érdekel valakit.

A MENYASSZONY: Különösen az olyan tapasztalt vén róka, mint maga...

GÁBOR: Különösen az olyan tapasztalt vén róka, mint én. Hanem nem azért maradtam itt, hogy megbeszéljük a donjuani esélyeimet. (A ház urnőjéhez.) Lent jártam Mogyorószegen. A ház renoválását befejezték. A falak megszáradtak. A park készen van. A fűtés jó. A villanyt bevezették. Megtartatjuk az esküvőt, a fiatalok bátran beköltözhetnek.

A MENYASSZONY (durcásan): Ejnye de sürgeti! (A vőlegényre mutat.) Neki nem olyan sietős.

A VŐLEGÉNY: De igenis sietős. El sem képzelem, hogy milyen sietős. (Elkapja a menyasszony kezét és mohó csókokkal borítja.) Örültem sietős!

A MENYASSZONY (kiszabadítja a kezét).

GÁBOR (a menyasszonyhoz): A maga kis szalonját és a budoárját már be is rendeztem. Megbocsát a tolakodásért. A szalon angolvörös, a budoir rezedaszin. És az ágya fölé nászajándékkal megkapja tőlem azt a

kis nyularcu Madonnát, ami ugy tetszett magának Rómában Seratti aukcióján.

A MENYASSZONY: Hát maga megjegyezte, hogy szeretem az angolvöröst, a rezedasztint?

GÁBOR (*zavartan elfordítja a fejét*): Amint látja, nem felejtettem el. (*Egy kis csend.*)

A VÖLEGÉNY (*hangosan*): Becsületem szent szavára mondom, féltékeny lennék, ha te (*Gáborhoz*) nem volnál a nagybátyám. Hiszen ez már egész komoly udvariás. (*A menyasszonyhoz.*) No nem?

A MENYASSZONY: Annyi bizonyos, hogy Gábor nagyon figyelmes hozzám. A maga kurizálása meg annyiból áll, hogy kékre szorongatja a karomat és a tennisznél kinevet, ha nem tudom visszaadni a labdáját.

A VÖLEGÉNY: Ez panasz akar lenni? Érzélgős jeleneteket akar? Kérem. (*Letérdel a menyasszony elé a szőnyegre, a szívére teszi a kezét, szaval.*) Oh angyal, engedje meg, hogy csókjaimmal borítsam piskótalába nvomat a földön!

A MENYASSZONY (*haragosan feláll, ott-hagyja a völegényt térdepelni a földön, Gábor mellé megy*): Ugyan nevelje meg egy kicsit az öccsét.

A HÁZ URNÓJE (*a menyasszonyhoz*): Már látom én is, hogy Gábornak igaza van. Még össze fogtok veszni, ha sokáig tart ez a mátkaság. Essünk tul rajta minél hamarabb. (*Az öreg grófhhoz.*) Kelemen! Van valami akadály, hogy már augusztusban legyen az esküvő?

A HÁZ URA (*nem felelhet, mert alszik.*)

Meinl kávé

Amint mindenki ránéz, hallatszik a csöndben, hogy szuszog).

A HÁZ URNÓJE (*rákiált*): Kelemen!

A HÁZ URA (*felriad, ijedten*): Figyelek, figyelek!

A HÁZ URNÓJE (*megvetően*): Figyel! Mi-ről beszélünk?

A HÁZ URA (*dadog*): Izé? ... A pokerről, vagy nem? ...

A HÁZ URNÓJE: Vagy nem. Maga még mindig álmodik. Ezentul este nem kap enni. Azt hiszem, az emésztéstől alszik el mindig. Azl kérdeztem, van-e valami akadály, hogy az esküvőt már augusztusra kitűzzük?

A HÁZ URA (*magához tér*): Nincs. (*Megvakarja az orrát.*) Ami a dolog financiaális részét illeti ...

A MENYASSZONY (*szégyenkezve*): Ha már engem nem kérdeznek meg, hát legalább ne előttem ...

A HÁZ URNÓJE (*megcsókolja a lányát*): Igaza van rubintom. (*A ház urához.*) Jöjjön, beszéljük meg odafent a részleteket. (*Gáborhoz.*) Maga is jöjjön, mint műkedvelő apa, a völegény képvisletében. (*Mind a hárman megindulnak kifelé.*)

A MENYASSZONY (*utánakiált Gábornak*): Kérem, védelemzen meg engem is. Szeretném, ha velem is törődne egy kicsit. Ugy érzem, hogy maga igazán jó barátom.

GÁBOR (*visszafordul a küszöbről, komolyan, melegen*): Mindhalálíg. (*El, A ház ura és A ház asszonya után.*)

6. JELENET

A menyasszony, A völegény

A VÖLEGÉNY: Most egyedül maradtunk.

A MENYASSZONY: Miért mondja ezt ilyen jelentőséggel?!

A VÖLEGÉNY: Mert én ezt az alkalmat megragadom, hogy völegényi jogomnál fogva megcsókoljam azokat az édes kis pelyhecskéket a nyakán, hátul, amik olyan puhák, mint a kis kacsa pihéje. (*Fenyegetőben közeledik a menyasszony felé.*)

A MENYASSZONY (*riadtan*): Megálljon. Egy pillanatra. Komoly mondanivalóm van.

A VÖLEGÉNY (*folytatja az előnyomulást*): Jó! De előbb a kacsapelyheket ...

A MENYASSZONY (*elbarikádozza magát egy fotellel*): Nézze csak, a mi jegyességünk olyan kedvesen indult. Olyan frissen, olyan ártatlanul. Maga néha még pirult is előttem. Ha tudná, hogy tetszett nekem olyankor. De most néhány hét óta valami új kifejezést látok a szemében. Valami nyers, mohó kifejezést, ami napról napra vadabb lesz ...

A VÖLEGÉNY (*félbeszakítja*): Ez a nővekvő szerelem. (*Ujra támadásra indul.*) A kacsapelyheket!

A MENYASSZONY (*menekül*): Ez nem lehet a szerelem. Ez valami más. Valami csuf dolog, ami engem sért.

A VÖLEGÉNY (üldözi a lányt a butorok között): Várjon, megbékítem.

A MENYASSZONY (kétségbeesve): Nem, nem!

A VÖLEGÉNY (egyre hevesebben): Megálljon! Ha nem áll meg, büntetést kap és megcsókolom nemcsak a kacsapelyheket, hanem ott az orra alatt azt a kis piros bigygyedtet meggyet is, ami már olyan édes, hogy nem is merem szájnak nevezni. (Folytonos kergetődzés közben átugrik egy kis taburetten és elcsipi a menyasszonyt.)

A MENYASSZONY (ijedten): Jaj!

A VÖLEGÉNY (magához szoritja a rémülten tiltakozó lányt, a nyakára tapasztja a száját).

A MENYASSZONY (rug-kapdőlőzik, csaknem sir): Ne, ne! Nagyon kérem! Igazán nincs hozzá most hangulatom! Ételszagu a szája!

A VÖLEGÉNY (tovább csókolgatja): Ételszagu? A mamája konyhája. Mi kifogása van ellene? Champignon, jércekotlettel, maraschino krém, marosujvári rizling. Nem is olyan rossz. Mit akar? (Sikerül neki a lány száját elkapni, erőszakosan megcsókolja.)

A MENYASSZONY (a csók miatt nem tud sikoltani, csak egy kétségbeesett hang tör ki belőle): Mmmmmmm... (Olyan elkeseredetten küzd az öletés ellen, hogy egy vad mozdulattal belekap a völegény szemébe.)

A VÖLEGÉNY (elereszti a lányt, kivieszi a zsebkendőjét, a szeméhez szoritja): Ujjé, a szemem! (Mozdulatlanul áll, mint akit megvakítottak, arcán a zsebkendővel.)

A MENYASSZONY (egy pillanatnyi habozás után, sajnálkozva): Megsértettem? Látja, miért nem hagy békében? (A völegény karjára teszi a kezét.) Fáj? Mutassa?

A VÖLEGÉNY (elveszi a zsebkendőt, mutatja a szemét): Itt, a bal. Látszik?

A MENYASSZONY (egészen közelről a völegény szemébe néz, gyengéden): Nem látszik semmi. Még mindig fáj?

A VÖLEGÉNY (pislog): Már nem annyira. Összegyűrődött a nyakkendőm?

A MENYASSZONY: Egy kicsit.

A VÖLEGÉNY: Igazítsa meg kérem.

A MENYASSZONY (kibontja a nyakkendőt és hozzáfog, hogy újra megkösse).

A VÖLEGÉNY: Ugy! Ugy! csak szép lassan. Türelemesen várok. (Kéjesen.) Olyan jól esik, mikor az az aranyos kis keze itt motoszkál az állam alatt...

7. JELENET

Voltak, A szép özvegy, Az aranyifjak

AZ ÖZVEGY (nyomában a gavallérokkal, jön a terrasz felől. A férjak szmokingjának gallérja fel van hajtva, mintha fázhat volna odakint.).

A MENYASSZONY (mikor megpillantja az érkezőket, elkapja a kezét a völegény nyak-

kendőjéről, egy lépéssel távolabb áll).

AZ ÖZVEGY: Jó, jó, nem láttunk semmit!

ISTI: Sajnos!

A MENYASSZONY (szégyenkezve): De igazán...

ISTI (lehajtja a gallérját, összedörzsöli a tenyerét): Eldöntöttük hogy hideg van odakint. Még júliusban sincs igazi kánikulai éjszaka. Azi hiszem, csak az enyedi aszutól éreztük itt a szobában olyan fülledtnek a levegőt. (Beteszi a terrasz ajtaját.) Jó lenne valahogy felmelegedni. (Hirtelen ötlettel.) Táncoljunk! (Jobbra megy, ahol az előtérben az asztalkán hatalmas gramofon áll, felhuzza, megindítja. Friss charleston ütemei pattognak.) Tessék, itt a zene! (Ottmarad a gramofon mellett, lemezeket szed elő egy skatulyából.)

A VÖLEGÉNY: Remek ötlet! (Egymagában charlestonozni kezd, odátáncol a menyasszony elé.) Szabad kérnem? (Szüntelenül táncol.)

A MENYASSZONY: Nem szeretem a charlestont.

A VÖLEGÉNY (egyre táncolva, hátrakiált a gramofon felé): Masiniszta! Tangó!

ISTI (szó nélkül kicseréli a lemezt, most egy szép tangó melódiaja hallatszik): A völegény a menyasszony derekára teszi a ke-

A legdurvább kéz

pár nap alatt bársonypuhaságu lesz a Majthényi-féle

AURO CRÉME

használat után.

Egy tégely 1.20 és 2.-P

MAJTHÉNYI

ARANYKERESZT DROGÉRIA

Budapest, IX., Vámház-körút 15. sz.

zét, kitáncolnak a közre. A többiek nézik a tangózó fiatal párt.)

ISTI (*mély meggyőződéssel*): Hitemre, öszszepászolnak!

AZ ÖZVEGY (*irigy tulzással*): Aranyosak! A MENYASSZONY (*miután simán nem tudott szabadulni, tánc közben hirtelen ellöki magától a vőlegényt, aki tulságosan magához szorította*).

A VŐLEGÉNY: Mi baj?

A MENYASSZONY (*haragosan*): Tudja azt maga! Így egy bárnóval lehet csak táncolni!

AZ ÖZVEGY (*mérges mézzel a menyasszonyhoz*): Azt hiszem szívem, hogy egy kicsit te is hibás vagy. Tulmereven tartod magad. Ezek a modern táncok szemérmellenek. Nem szabad meghamisítani a lényegüket. Engedni kell. Oda kell adni magunkat a parázna vágyanak, akkor mindjárt simábbnak tűnik a dolog. Nézd! (*A vőlegényhez*.) Jöjjön csak Gyuri, mutassuk meg. (*A vőlegény készséggel a szép özvegyhez lép, Isti a lemez szélére teszi a tűt, a tangó az elején kezdődik. A vőlegény és Az özvegy táncolni kezdenek. Összetapadnak, mint egy kagyló két fele. Nagyon szépen, de nagyon buján táncolnak. Az asszony egészen odaadja magát A vőlegénynek, minden kacérsággal bővölve a fut, szinte látható, hogy milyen diadalt ül az érzékein. A tánc mindaddig tart, míg a tű le nem jut a lemezről. Amikor a produkciónak vége, a gavallérok tapsolni kezdenek. A menyasszony sápadtan, mozdulatlanul áll. A szép özvegy ragyogó fogakkal köszöni meg a gratulációkat.*)

A VŐLEGÉNY (*szemmel láthatóan fel van hevülve. A menyasszonyhoz lép*): Most jöjjen maga. Próbáljuk meg újra.

A MENYASSZONY (*nem tudja elleplezni, hogy haldósan meg van sértve. Élesen*): Köszönöm. Nem kérek belőle. (*Hátat fordít és sebesen elmegy.*)

(*A jelenet levegője olyan, hogy senki nem mer egy békítő szót szólni, kinos csendben bámulnak a Menyasszony után, amíg el nem tűnik.*)

8. JELENET

Voltak, A menyasszony nélkül

ISTI: Püff neki! Megharagudott!

A VŐLEGÉNY: Könnyen haragszik. Ne nyulj hozzám! Nebántsvirágl! (*Legyint.*) Majd megbékül. (*Az özvegyhez.*) Talán folytatnánk? Egy blues? (*A gramofon felé.*) Isti!

ISTI (*nyul egy másik lemez után*).

AZ ÖZVEGY (*megjátssza a leghevesebb lelkiismeretfurdalást*): Nem! Nem! Dehogyl Jaj, milyen butaságot csináltunk! Nemcsak

megharagítottuk, hanem fájdalmat is okoztunk szegénykének. Az ilyen fiatal leány olyan érzékeny, mint egy virág... és éppen én (*Hamisan csengő emfázissal*), aki ugy szeretem... Megyek utána... megbékitem. (*A vőlegényhez.*) Visszazavetem a karjába. Maradjon itt. Hanem legyen egyedül. Az ilyen jelenetknél nincs szükség népség-katonaságra. (*A gavallérokhoz.*) Az urak jól tennék, ha elpárolognának innen. Menjenek fel kártyázni. Egy kis póker. Én is játszom. Revansot kérek. Tegnap este nagyon megkoppasztottak. Agyó, a viszontlátásra! Megkeresem a duzzogó gerlicét. (*Kimegy a színről, az ajtóból még egy utolsó kacér pillantást vetve az összes urakra.*)

9. JELENET

Voltak, Az özvegy nélkül

A VŐLEGÉNY (*az asszony után néz*): Micsoda asszony!

A HERCEG (*elragadtatva*): Tighis!

ISTI: Tüzevész! Méreg. Mennyország. Nem csodálom, hogy az ura meghalt kétesztendei házaselet után, Szegény Baltazar nem birta ki a sok boldogságot. (*Kis sóhajjal.*) Sötét erdőben, éccaka... nem volna rossz találkoznai vele.

A VŐLEGÉNY: Folyik a nyálam az irigységtől. Szabadok vagytok. Versenyt kurizálhattok neki. Ki vezet köztetek?

ISTI (*savanyuan*): Az Isten tudja. Egyszer én, egyszer ő. Furcsa steeple chase ez. Lehet, hogy mindketten kitörjük benne a nyakunkat, anélkül, hogy célhoz érjünk.

A VŐLEGÉNY: No én nem hiszem, hogy végül is ne válasszon valakit. Nem olyan temperamentuma van, hogy bírja egyedül.

ISTI: Hátha már!...

A VŐLEGÉNY: Nem! Most nincs senkije. Tudnánk. (*Spontán.*) Elmondanátok. (*A férfiak felháborodottan tiltakozó mozdulatára.*) Elárulná ő maga. A parazsat nem lehet strimflibe dugni.

ISTI (*az ajtó felé megy, türelmetlenül*): Gyerünk kártyázni. Egy óráig tart, míg szétosztjuk a zsetonokat. (*El. A gavallérok mind utána mennek.*)

A HERCEG (*vőlegényhez*): Csak nem kétségbe esni. Hetlenetesen jó, ha az embehe hahagszik egy asszony. (*El.*)

10. JELENET

Vőlegény, majd A szép özvegy

A VŐLEGÉNY (*egyedül marad a színen, fűtülni kezd egy bársanzont, majd a gramofonhoz megy, új lemezt tesz. Valami néger*

táncot. Pillanatig nyugodtan hallgatja a zenét, aztán megmozdul a dereka, a lába. Magában dzsinggel a gramofon előtt).

AZ ÖZVEGY (jön balról): Ne legyen olyan jó kedve. Nem sikerült az expedició.

A VÖLEGÉNY (elállítja a gramofont, abbahagyja a táncot): Ne mondja. Nem sikerült? Hát az is lehet, hogy magának valami nem sikerül?

AZ ÖZVEGY: A seb úgy látszik, nagyon mély volt. Várni kell. Legalább holnapig. Majd az éjszaka segíteni fog nekünk. A könyvek közt, szerelemfáltásban töltött éjszaka. Oh, ismerem az ilyesmit. Az ilyen éjszaka nagyon megpuhítja az embert... Tudja, a kicsike olyan rideg volt hozzám, meg kellett volna sérteződnöm, ha nem érzem, hogy én is bűnös vagyok a dologban.

A VÖLEGÉNY: Köszönöm, hogy fáradt ért. (Kezetsókol.) Micsoda pompás illata van a bőrnek! Mint a friss tejnek!

AZ ÖZVEGY: Roger Gallet, keserű mandula.

A VÖLEGÉNY: Adja, hadd szagoljam meg a karját.

AZ ÖZVEGY (kacéran a fü orra elé tartja a meztelen karját): Tessék!

A VÖLEGÉNY (megfogja az asszony csuklóját, mohón szagolhatja a karját): Be jó!...

AZ ÖZVEGY (mikor a völegény már tulajmerő kezd lenni, elveszi a karját): Elég volt! Ugy dolgozik az orrával, mint egy vacuum cleaner! (Hirtelen.) Mondja csak, nem féltékeny maga egy kicsit a bátyjára? Most is együtt találtam őket. Odamenekült a kicsike hozzá. Oh, nagyon jól együtt voltak. Éreztem, hogy mennyire zavarom a kettőszüket.

A VÖLEGÉNY: Hogy féltékeny legyek Gáborra? Szó sincs róla!

AZ ÖZVEGY: Miért? Hígyje el, nincs nő, akit ne izgatna a probléma, hogy kicsalogszon a csigaházából egy ilyen passzív, lusta férfit... Persze a maga menyasszonya szent, tiszta kis virág, kis nárcisz. Hanem azért mégis csak asszony. Egyszer csak eszébe juthat... ne gondolja, hogy a mátkaság akadálya az ilyesmink...

A VÖLEGÉNY: Ugyan. Berenicében feltétlenül megbizom. Sajnos, egy kicsit frigid. Azt hiszem, hogy szeret is. Gábor bátyám pedig tökéletesen ártalmatlan.

AZ ÖZVEGY: Ne mondja!

A VÖLEGÉNY: Nézze csak: ő szegény, vulkán volt valaha. Félelmes tüzhányó. Szakadatlanul füstölt, morgott. Spriccelt belőle a tűz, folyt az oldalán az izzó láva. De éppen, mert ilyen szorgalmasan dolgozott husz esztendőn keresztül, idő előtt kihűlt. Most már nem fog kitörni többé. (Gesztussal.) Nincs benne lával!

AZ ÖZVEGY: No, csak vigyázzon! Sok bajt okoztak már az ilyen halottnak hitt tüzhányók!

A VÖLEGÉNY: Hát hiszen lehet. Csudák is történnek néha. De én azt hiszem, hogy jól ismerem ezt a krátert. És mondhatom, oda merném építeni a házam az oldalába. Szép tüzhányó, elismerem. Pompás formái vannak. Édes, tüzes szőlő is terem rajta, mint az Etnán. Még abba is belémegek, hogy füstölögni is fog olykor. De erupció? — Dehogy, ez a tüzhányó kiokádta már, ami parázs volt benne!

AZ ÖZVEGY (teül egy medvebőrrel borított diványra, kacéran): Bezzeg maga!

A VÖLEGÉNY (melléje ül): En?! Oh, én torkig tele vagyok valami izzó sziruppal, ami úgy fortyog bennem, mint a baracklekvár, mikor főzik nagy lábasokban a sparherden. Nem akarok hazudni magának. Nekem minden nő tetszik. A kövérek, mert olyan jó kövérek, a soványak, mert olyan szép soványak. Majdnem mindenikben talállok egy idomot, egy intim gödröcskét. Valami szint, azt, ami mozgásba hozza a véremet. Tizenkét éves koromban, mikor a világjáró angol kalandjait olvastam és oda jutottam, hogy Fogg Phileas átöleli a fa derekát, táncolni kezdtek előttem a betűk, a vér a fejembe ment és a fejembe ment a vér, ha olyanokat olvastam a legjámorabb könyvben, hogy Rozika teleszedte a költényét gömbölyű almával. Gömbölyű! Ez a szó nekem már elég volt! Mindjárt az eszembe jutott róla valami! (Gömbölyű gesztust csinál a kezével.) Elképzeli, hogy micsoda? És azóta is az életem állandó tónusa ez az izgalom. Mondja, mi ez? Ez a parázna ifjuság csupán? Vagy az én külön egyéni szerencsétlenségem? Mert hígyje el, hogy boldogtalan vagyok. Ha valami olyan asszony közelébe kerülök, aki őszintén, igazán tetszik nekem, szinte fáj. A halálté-komban pattanásig feszülnek az erek. Szomjas leszek. Éhes leszek. A torkom kiszárad.

AZ ÖZVEGY (mert a völegény már nagyon közel van hozzá): Üljön kérem egy kicsit távolabb.

A VÖLEGÉNY: Pardon! (*Megmozdul és néhány centiméterrel még közelebb ül az asszonyhoz.*) Roppant fokozatok vannak ebben az állapotban. De azt hiszem, hogy égőbb vágy, csudásabb szenvedés nem lehet a világon, mint amit most hordok magamban.

AZ ÖZVEGY: Most?

A VÖLEGÉNY: Ebben a pillanatban. Istenem, milyen gyönyörű lenne, ha valami természetzi tünemény ezt a hallt kiragadná innen és letenné valahol egy puszta szigeten. És mi ott lennénk ketten egyedül, a tropikus nyárban. Arany méhek reszketnének a nap-sugárban. Alattunk puha fű, bársonyos pázsit, mint egy végtelen ágy. Nem lenne értelmese, hogy ruhát viseljünk. Virágokba öltöznénk. (*Ránéz az asszonyra.*) Hogy állana magának egy rózsádv és semmi egyéb... (*Elfull.*)

AZ ÖZVEGY (*józanul*): És a menyasszonya?

A VÖLEGÉNY (*bosszusan*): Jaj Istenem, hiszen az valami egészen más, az életnek egészen más területe, más kérdés. Mi köze annak ehhez? Csak nem zsenirozza? És őt is... hiszen nem tudja. Azt a tisztá barátságot és gyöngédséget, amit iránta érzek, nem rövidíti meg ez... Hiszen éppen maga mondta az előbb, hogy a mátkaság nem akadály a ilyesminek...

AZ ÖZVEGY: Szóval úgy gondolja valahogy, hogy jut is, marad is. A kecske is jólakhat, a káposzta is megmaradhat. Mi —? (*Negédesen.*) Maga csirkefogó!

A VÖLEGÉNY (*összeteszi a kezét*): Kérem szépen, ne fogalmazzon ilyen irgalmatlanul.

AZ ÖZVEGY (*hirtelen ötlettel*): És ha puszta, gonosz asszonyi szeszélyből, csak azért, hogy érezzem a szépségem diadalát, azt mondanám: válasszon!

A VÖLEGÉNY (*megrökönyödve*): De... de hiszen maga nem szerel engem!

AZ ÖZVEGY: Hát persze hogy nem. Csak látni akarom, hogy mit érek? Tudni akarom, hogy feláldozná-e életének egész törvényes, nyugodt, kényelmes boldogságát egyetlen örült óráért. Tudni akarom, hogy ezt az éjszakát, ami most kezdődne, nemskára, meg tudná-e fizetni a szakítás csunya botrányával és annak a szegény kicsinek a könnyeivel? (*Kezét a völegény karjára teszi.*) No, híres fiatal tüzhányó! Mit szól ehhez? (*Egészen köztől a fü arcába néz.*) Szomjas? Száraz a torka?

A VÖLEGÉNY (*borzongva*): Ördög! Ne kísértsen!

AZ ÖZVEGY (*még közelebb, szinte ráleheli a fü hegyes kis Menjou-bajuszára*): Éjfélre jár. Mindjárt lepihen az egész ház. Csönd lesz. Sötétség. A falak ebben a vén kastélyban olyan titoktartóan vastagok... Nem csuknám be a szobám ajtaját... Valaki szépen besurranhatna hozzám... (*Sugva.*) Sőtét volna a szobámban is, csak egy halk sóhajból lehetne sejteni, hogy merre van az ágyam.

A VÖLEGÉNY (*rekedten*): Hány óraker?

AZ ÖZVEGY (*diadalmasan felnevet, hirtelen feláll*): Szamár! Csak nem képzelte komolyan? (*Kacag.*) Oh de számár! De kedves! (*Folyton nevetve körüljár a hallban, amelyet megtölt az előbbi suttogás után beszéde és kacagása hangos lármájával. Kinyitja az ajtót, kikidált.*) Lajos!

11. JELENET

Voltak, Inas

AZ INAS (*bejön, mozdulatlanul, parancsra váruva megáll a küszöbön*).

A VÖLEGÉNY (*elképedve és lesujtva ül a medvebőrös kereteten, az özvegy felé*): De kérem, én...

AZ ÖZVEGY (*ügyet sem vetve a völegényre. Az inashoz*): Mindenki lefeküdt már?

AZ INAS: Nem méltóságos asszony. Csak a komzsa. A vendégek a dohányzóban kártyáznak a méltóságos asszonnyal. A méltóságos ur nézi a jáékat.

AZ ÖZVEGY: Köszönöm Lajos. (*Kifelé indul.*)

AZ INAS (*szóltalanul meghajlik és hozzáfog, hogy az asztalokról összeszedje a kávécsészéket*).

AZ ÖZVEGY (*az ajtóból visszafordul a völegény felé*): Pá! Megyek egy kicsit kártyázni. Mindig nyerni szoktam, mikor ilyen jó kedvem van.

A VÖLEGÉNY (*feláll, kétségbeesve*): És van lelke hozzá, hogy itthagyon, most, így felhuzva a maga c-ig?

AZ ÖZVEGY (*nevet*): Oh, van! Van! El sem képzelem, hogy milyen kegyetlen vagyok! És aztán maga meg is érdemli, hogy bünhődjön egy kiséll! Haszontalan!

A VÖLEGÉNY (*hevesen*): És a megegyezésünk? Én tartom magam ahhoz a megegyezéshez. (*Idézi amit az asszony mondott.*) Ezek a vén, vastag falak olyan titoktartók és ha a ház lepihen...

AZ ÖZVEGY (*egy kicsit ijedten*): Meg nem próbálja! Nagyon, de nagyon komikussá tenném! (*A győzelem és guny tetején.*) Szerettem látni a kutyuskát, amikor szolgál, de a cukrot, azt nem adom oda neki! (*Nevetve el.*)

**AMIG ÖN ALSZIK
A
DARMOL
DOLGOZIK**

Csokoládés hashajtó.
Enyhe, gyors, biztos! Egy
próbacsomagolás 14 fillérért
meggyőzi Önt erről!

Az inas, A vőlegény

A VŐLEGÉNY (zsebredugja a kezét és a lábával groteszk, kényelmetlen mozdulatot tesz. Néhány pillanattig az inas körül sómfordál, akit némán, gyanakodva gusztál. Látható habozás után végre megszólítja.) Jöjjön csak ide, Lajos!

AZ INAS: Tessék parancsolni, méltóságos ur!

A VŐLEGÉNY (felveszi a keretről az aszszonyotthagyott sálját, belétemeti az arcát, nagy sóhajjal beszívja az illatát, majd a játék után): Tud maga hallgatni, Lajos?

AZ INAS (szolgai készséggel): Tudok, méltóságos ur!

A VŐLEGÉNY: Jól van! (Pénzt ad neki.)

AZ INAS (elveszi a pénzt): Köszönöm méltóságos ur!

A VŐLEGÉNY: És most mondja meg nekem, hogy a komtesz komornája, az a szóke, kékszemű, ugy-e Licinek hívják? Hogy az milyen lány? „Olyan“? Lehet azzal „okosan“ beszélni?

AZ INAS (kis hallgatás után): Nem tudom méltóságos ur. De nem szeretném, ha „olyan“ lenne. Mert a menyasszonyom. (Zsebredugja a pénzt, amit az imént kapott és megint raskogatni kezdi az edényeket.)

A VŐLEGÉNY (pattint az ujjával): Ejnye!

AZ INAS (mialatt csendesen, minden felindulás nélkül dolgozik): Már egy éve elmát-kásodtunk. Ugy van, hogy csak őszig szolgálunk a kastélyban, aztán én leszek a kertész itten. Akkor elveszem.

A VŐLEGÉNY: Gratulálok! (Kis szünet.) Hát akkor mondja csak, van valami más szolgálféle a kastélyban?

AZ INAS: Van! A mósóné. De az most beteg. Vízkóros. Meg van pöffedve a lába... Meg az öreg méltósága dadája... (A vőlegényre néz.) Augusztusban lesz nyolcvan éves.

A VŐLEGÉNY (türelmetlenül legyint): Hát

a faluban. A faluban vannak ügyes menyecskék?

AZ INAS (lelkesen): De vannak ám! Vasárnap selyemkendősen, pirosítósan, lakkcipősen csak úgy páváskodnak a templom előtt.

A VŐLEGÉNY (mint egy cinkostárshoz): No, menjen le, szólítson elő egyet. Szép arany fülbevalóra valót kapna tőlem. Fogja maga is. (Megint pénzt ad az inasnak.)

AZ INAS: Kezeit csókolom. (Előbb elteszi a pénzt, aztán felelt): De nem lehet ám, méltóságos ur! Betyár magyar falu ez! A férfiak bicskával őrzik a fehérnépet. Nem mondom, még nappal, ha az ember nagyon utána járna, adódna alkalom valahol, valamék esüerbe, valamék padláson. De ilyenkor? (Megsóvárlja a fejét.) Az egész falu alszik. Eccaka? Felverni őket? Rájuk gyujtani a tetőt? Tüzet kiáltának! Tyü, de az oda-lunkba nyomnák a kést!

A VŐLEGÉNY (leül, keresztbeteszi és idegesen reszketteti a lábát): A fenébe...

AZ INAS: Biz úgy, méltóságos ur... (Sóhaj.) Haj, nem olyan idők járnak már, mint régen. Nagyon kinyílt a paraszt szeme. (Gondolkozik.) Hanem vóna itt az alvégen egy asszony. Az olyanféle. Abbu! él. Tele is firkálták a háza falát az oskolás gyerekek mindenféle csunyasággal.

A VŐLEGÉNY (ébredő reménnyel): No! Szép?

AZ INAS: Elég jóképű! Kicsit ragyás. (Gesztussal mutatja, hogy milyen melles.) Ilyen.

A VŐLEGÉNY: Fialat?

AZ INAS: Hát úgy no... olyan jó negyvenes. (Kinálja.) Hanem derék teremtés, meg kell adni, hogy tisztán tartja magát mindig.

A VŐLEGÉNY (undorral, kétségbeesve): Brrr! (Sétál fel és alá, jütyörészik, látni rajta, hogy nem tud megnyugodni. A homlokát törli, végre az inas felé fordul, szégyenkező habozással): Nagyon ragyás?

AZ INAS (vigasztalóan): Kicsit.

A VŐLEGÉNY (megtörve): Várjon. Felvé-

SZÉP TEINT

10—14 nap alatt

Érhető el a Schröder-Schenke hámlasztó kurája által dr. Lahman orvos szerint. Azonnal — már az első naptól kezdve — feltűnően szebb a teint. Állandó használat esetén minden tisztátlanság, mint a szeplő, pattanás, mitesszer, barna foltok, ráncos és zsírtól fényes bőr stb. eltűnnek A teint vakítóan fehérre és fiatalosan frissé lesz Az eredmény garantálva.

Ára 14.—

Schröder-Schenke, Wien—Berlin—Zürich—Bratislava

BUDAPEST, TÖRÖK PATIKA
VI, KIRÁLY-UTCA 12

szem a kabátom és ha majd elvégezte a munkáját, lemegyünk a faluba. Megmutatja merre lakik, jó? (Megint pénzt ad az inasnak.)

AZ INAS: Igenis, méltóságos uram. (Elteszi a pénzt, aztán bosszankodva megvakarja a fejét.) Cccc, most jut az eszembe. Azzal is baj van. Az a perszóna ellopta a kovácsné lepedőjét a ruhaszárító kötélről. Tegnap bevitték a csendőrök Kaposvárra...

A VÖLEGÉNY (dühbe jön): Hogy az istennyla... (Aztán megkönnyebbülten sóhajt fel, mint aki megmenekült attól, hogy valami szörnyüségét kövessen el.) Hála az égnek! Nézzé Lajos, vigyen fel a szobámba három cseber hideg vizet, de hideg legyen, csak ugy sisteregjen!

AZ INAS: Viszem, méltóságos ur! (Megértő részvétellel.) A hidegvíz a legjobb ilyenkor.

A VÖLEGÉNY (kifelé indul): Hát siessen. Hozza. Hadd dugom bele a fejemet.

AZ INAS: Viszem, méltóságos ur, kezét csókolom. (Mikor a völegény háttal fordít, röhögő, boldog, gunyos grimaszt vág utána.)

13. JELENET

Voltak, A komorna

A KOMORNA (sebesen jön a jobboldalon, nem veszi észre a völegényt, az inashoz): Pfü! Ennek a napnak is vége! Lefektettem a kisasszonyt!

A VÖLEGÉNY (már az ajtón túl, meghallja a komorna hangját, visszafordul, újra bejön a szinre, a szeme rátapad a lányra): Igaz, Lici, hogy maga férjhez megy ehhez a Lajoshoz?

A KOMORNA (kacéran): Most ugy van, méltóságos ur. Ha tisztességesen viseli magát.

A VÖLEGÉNY (kis szünet után, mely alatt mint egy éhes farkas, mohón gusztálta a lányt): Ejnye... a menyasszonyom biztosan sajnálni fogja...

A KOMORNA (hizelegve): Én is ugy sajnálom a komteszt, de ugy sajnálom. Olyan nehéz lesz elszokni tőle.

AZ INAS (aki borzasztó kinosan, féltékenyen figyelte a lányt is, a völegényt is, keservesen): Hát persze, méltóságos ur kérem. De tetszik tudni, méltóságos ur, ez mégis

csak cselédsor. — Ha majd kertészné lesz belőle...

A VÖLEGÉNY (szórakozottan): Hát persze... (Tovább nézi a lányt, látszik, szeretne kikezdeni vele valahogyan, de hát mégsem lehet a mátkája előtt. Végül is lemond az egész ügyről. Legyint, majd az inas felé őszinte bosszúsággal.) Hogy az ördög vitte volna el magát, Lajos! (Sebessen el, balra.)

A KOMORNA (nagy asszonyi diadallal, hencegve az inas felé): Láta, hogy gusztált? (Hangsullyal.) A „völegény“ ur!

AZ INAS: A völegény ur! Na, szép kis völegény! Mind asszonyok után ácsingózott. Hogy keritsek neki valami parasztmenyecskét. Fenét a bélibel! Még azt is megkérdezte, hogy maga miféle, hogy lehet-e magával „okosan“ beszélni?

A KOMORNA (érdeklődve): És maga mit mondott?

AZ INAS (önérzetesen): Azt, hogy maga az én mátkám. Itt kuss neki. Erre befogta a száját.

A KOMORNA (kis szünet után foghegyről, kényesen, szemtelenül): A gróf urfi egészen helyre legény. Kedvemre való. Maga is mit rontja el a seftemet!

AZ INAS (mérgesen): Te! Ne ugass! Ne dühíts! (Felveszi az asztalról a nagy ezüst kávéskannát.) Mindjárt a fejedhez vágom ezt az ibriket!

(FÜGGŐNY)

II. FELVONÁS

(Szin: A völegény vendégszobája a kastélyban. A fehérjalu, bolthajtásos szobán érzik, hogy a ház, amelyben van, nagyon régi építmény. Háttul, közepén, kicsiny, négyszögletes ablak, a vastag falbevágásban. A nyitott ablakon át itt is látszik a mély, kék, csillagos ég. A régiesen előkelő formájú butorokon színes karton-huzat. A komódon virágok és gyertyatartók, hosszú gyertyákkal. A háttér balsarkában kék-fehér, szász kályha. A falakon füstös, fekete, ódon családi portrék, amelyek kosztümös dármákat és páncélos férflakat ábrázolnak. A képek közt nagy, fekete kereszt, Krisztus megfeszített testével. A dagadó párnákkal megvetett ágy balra van. Az ágy mellett kis éjjeli szekrény könyvekkel, vizeskancsóval, pohárral, ernyős villanylámpával. Az ágy mellett fotel. Bejárati egy vezet a szobába: szemben az ágygal a jobboldali falon kicsiny, régi, sötétbarna, vas-cirádás, egyszerű, kőküszöbös ajtó. A háttérben, a jobb szögletben, nagy márvány-mosdó, óriási lavórral. Mellette félig összehajtott spanyoljal, amellyel teljesen el lehet rejtteni a mosdót. Idő: Éjjel körül. Negyed-órával az első felvonás vége után.)

KAPHATÓ
Cipő-,
drogéria- és
gummiáru
üzletekben

JORPEX
JÁRVEDŐT HASZNÁLVA

Ára 2,90 f

1. JELENET

Gábor, majd A vőlegény, későbbben egy percre
Az inas

(Amikor a függöny ketté nyílik, a színen egy pillanatig Gábor egyedül van. Az ágy melletti fotelben ül, elmélyedve cigarettázik. Azután kinyílik az ajtó, jön a vőlegény.)

A VŐLEGÉNY (kicsit meglepetve): Szervusz! Te itt vagy nálam?

GÁBOR (komolyan): Vártalak! Beszélj akarok a fejeddel.

A VŐLEGÉNY: Parancsoljál, parancsolni. Fejem szőröstül-bőröstül a tied. (Az ajtón kopogás hallatszik.) Szabad!

AZ INAS (jön, nagy vízeskancsókat cipel): Kezüket csókolom. (A vőlegényhez.) Itt a víz, méltóságos ur!

A VŐLEGÉNY: Jó hideg?

AZ INAS: Most hoztam a kerti kutrul. Szinte szur. (A mosdóhoz cipeli a kancsókat, aztán az ajtónál.) Jó éjszakát kívánok. Kezüket csókolom. (El.)

GÁBOR: Arról akarok veled beszélni...

A VŐLEGÉNY (félbeszakítja): Ha megengeded, én közben megalszom. Nagyon melegem van. Ittam. (Mialatt Gábor beszélni kezd, az ágy melletti éjjeli szekrénykére szórja a pénzt, a cigarettáit, kiteszi a zsebkendőjét, a revolverét. Aztán kinyitja a spanyolfalat és egészen elfedi vele a mosdót. Az ágyról felveszi a pizsamáját, amelyet a spanyolfal tetéjére dob. Aztán maga is eltűnik a paraván mögött. Innén kezdve egy darab ideig a vőlegény nem látható. A spanyolfal mögött vetkőzik, amelyen gyors tempóban repülnek át a különböző ruhadarabjai. A cipője, a nadrága, a kabátja, az inge, a gallérja, stb. Egyszerre szörnyű fókaprűszkölés hallatszik. A vőlegény mosdik, csapkod a vízzel.)

GÁBOR (szigorúan beszél a spanyolfal felé, a láthatatlan vőlegényhez): Micsoda durvaságot követtél el már megint?

A VŐLEGÉNY (ártatlanul): Mikor?

GÁBOR: Ma este.

A VŐLEGÉNY (még jámborabban): Ma este? Nem tudom.

GÁBOR: Tizenegy óra felé egyedül ültem a szalonban. Olvasgattam, amikor a menyasszonyod odajött hozzám. Jött? Nem. Futott. Mintha menekül volna valahonnan. Sápadt volt, reszketett a felindulástól. Elvette a kezemből a turfot. Hagyja most a lovakat, — mondta — beszéljen hozzám valamit, akármit. Vigasztaljon, olyan kétségbeesett vagyok. — Megpróbáltam kisedzni belőle, hogy mi történt? Védekezett — semmi, futó rossz hangulat csak, majd el-

mulik. — De én ismerem azt a lányt. (Szűnet.) Azt hiszem nagyon jól ismerem. És láttam, hogy tiszta, büszke, szürke szeme teli van fájdalommal. Miért szenvedett? (Nagy erővel.) Mit csináltál vele?

A VŐLEGÉNY (kicsit megszeppenve és mintha csak most jutna eszébe a dolog): Ja?! Talán megsértődött. Annyira érzékeny. Táncoltam Evelinnel és tudod a tangó olyan...

GÁBOR (félbeszakítja): Értem már! (Szűnet. Gunyosan, keserűn.) Evelin. Képzelem, hogy tapadtatok össze, hogy furtad a térded a térde közé. Szinte látom, amint kigyult szemedben az állati vagy...

A VŐLEGÉNY (panaszosan): De édes öregem, ha már táncoltam, nem cipelhettem úgy azt az asszonyt, mint egy hordár a csomagot. Itt ülök hetek óta, tizenkét órát alszom egy nap, tömöm magam szesszel, hussal, fűszeres szószokkal. Ez a mátkaság hülye intézmény. Most multam huszonöt éves. Mit csináljak a szememmel? Ugy néz, ahogy neki tetszik, nem ahogy én akarom. (Abban a hitben, hogy meggyőzte a bátyját.) Beszélj öregem a háterincemmel. (Dühösen felhangzik a spanyolfal mögött a tüszkölés, vizcsobogás.)

GÁBOR (felháborodva): Utálatos! Ha egy csődör megtudna szólni a ménesben, az mondana ilyeneket. (Vádolóan.) Te nem szereted azt a lányt!

A VŐLEGÉNY (ebben a pillanatban éppen gargalizál és mintha a gargalizálás melódiájával, heves tiltakozást akarna kifejezni).

GÁBOR (nyomatékkal): Nem vagy belé szerelmes!

A VŐLEGÉNY (hallatszik, ahogy kiköpi a vizet): De igen. Szavamra mondom, azt hiszem, hogy igen. (A pizsama eltűnik a spanyolfalról.) Rémesen szeretem. Csak hát mit csináljak, ha egyszer ilyen vagyok. És azt hiszem, hogy mindenki hazudik, minden fiatalember, aki azt mondja, hogy ő más, mint én. Az ember szeret a szívével, meg — amugy is... Te másféle voltál? (Enyelegve.) No, öregem, valld be őszintén — te másféle voltál fiatal korodban? (Kijön a spanyolfal mögül, nagyon tarka pizsamában, papucsban. A haja vizes, borzas.)

GÁBOR (gőgösen elhárítja magától a kérdést): Én nem tartozom senkinek számadásal. Különösen neked nem, te taknyos. De te nem vagy a magadé többé. Szerelmet ébresztettél egy fiatal lányban. (Nagyon melegen.) És milyen leányban! Te buta! Királyi kincs van a kezvedben. El akarod szórni? Ki akarod cserélni a nagy gyémántot garasos réz-pitykére?

A VÖLEGÉNY *(válasz helyett hirtelen te-
guggol, kezét a csipőjére teszi — magya-
rázza):* Egy kis Mensendik. Lefekvés előtt
mindig tornászni szoktam pár percet. Ez a
lédgyakorlat. *(Csinálja.)*

GÁBOR *(a témánál marad):* Roppant kö-
telességei vannak annak, akit egy fiatal leány
szeret.

A VÖLEGÉNY *(tornászik):* Aranyos vagy,
hogy így lelkesedsz a lányokért. Ugy tudom,
hogy régebben, husevő korodban, soha sem
törődél lányokkal...

GÁBOR: Mert félttem tőlük. *(Kijavítja ma-
gát.)* Tisztelem őket. Beértem mindig azzal
a vendéglőli menüvel, amit az élet könnyü-
szerrel kínált a magamfajta embernek.

A VÖLEGÉNY *(mély guggolásából):* Csak
nem panaszkodj, apusám. Irigyellek. Mindig
kittiünd macskáid voltak.

GÁBOR *(megvetéssel):* Amilyenek a ház-
tetőkön koslatnak. Az emléküik olyan izt ha-
gyottak az orromban, mint az avas vazelin.
Kutyának is tul bolhás lettem. Utánam
akarsz jönni? Vigyázz magadra.

A VÖLEGÉNY *(leül az ágyra):* Ne félj.
Óvatos leszek. *(Nyújtózik, nevet.)* Engem
nem fognak megenni az asszonyok. *(Csattog-
tatja a fogát.)* Inkább én őket!

GÁBOR *(nézi):* Igaz. *(Egy kis gyűlölettel.)*
Nem is téged féltetek. Nagyapánkra üttétél,
aki nyakuknál fogva, láncreverre tartotta a
háza pincéjében a kedveseit. Róla van szó.
Mi lesz vele? Milyen élete lesz melletted —
neki?

A VÖLEGÉNY *(kicsit idegesen):* Mit fáj az
neked? Ez már igazán az én dolgom.

GÁBOR *(mint a gázipr):* És az enyém is.
Mert én is szeretem.

A VÖLEGÉNY *(elképedve):* Hogy? Mi?
Há?...

GÁBOR *(nekivadul, mint aki egy gyilkos-
ság tilkát nem tudja tovább őrizni):* Meg-
őrülök, ha az uton, a porondon meglátom a
lábanyomát. A kalapját, a kesztyűjét a ter-
rasz párkányán. Ha megfogom a rakettjét és
a nyelén egy kis meleget találok a keze
után... *(Észretér, elhallgat, aztán megköny-
nyebbül, majd dühbe jön saját magára.)* Há
ittvan! Kint van! Kitaláltam! *(Kétségbeesik.)*

Bérautó! Király Garage!
Teljesen új, márkás, elegáns, csukott luxusautók helybeli, vidéki
és külföldi turákra, továbbá esküvőkre és temetésekre minden-
kor kaphatók! **Olcsóbb a taxinál!**
Király Garage Király-utca 11.
J 424-01, 424-02
Használt autókban legnagyobb választék!

Hogy az embernek ne legyen ereje befogni
a száját. *(A völegényre néz, összeszorított
ököllet, újra gerjedő dühvel, fenyegetően
fordul feléje.)* Te, ne vigyorgj! Te tökfllkó!

A VÖLEGÉNY *(bámulva curukkol):* Né,
óriási meglepetés! Pedig becületemre sejtet-
tem valamit.

GÁBOR: Az eszed tokját sejtetted. Hiszen
jóformán magamnak sem mondtam meg eddig.
(Szárason.) Ügyelj, el ne koityansd előtte.
Nem akarok én semmiféle zavart csinálni.
(A völegény vállára teszi a kezét.) Beléd sze-
retet! Kiválasztott! Hát neked kell boldoggá
tenni! Boldoggá kell tenned mindenáron! Ha
nem tudod az ösztönöddel, a szíveddel, hát
akkor meg kell tudnod a szerepedet. Majd
én bedresszirozlak, mint egy vizslát! Vigyázz!
Jól apportirozz, mert az orrodra ütök. *(A
pizsama gallérjánál fogva fölemeli a völe-
gényt az ágyról, hevesen megrázza.)* Te! Ha
azt fogom látni, hogy ez az édes kis teremts
szenved — veled számolok. *(Teli gonosz gyű-
lölettel.)* A kezemben vagy, függesz tőlem!
Nem adok egy vasat sem! Engedem, hogy
megfulladjál az adósságaidban. *(Az ágyra
löki a völegényt.)*

A VÖLEGÉNY *(föltápdáskodik):* Micsoda
új figura ez? Nem félek. Majd kapok pénzt
a mamától. Mit csinálhatsz velem? Ezért
nem jelenthetsz fel a kaszinó választmányá-
nál. Különbön is, mit szavalsz itt? Berenice
bizonyosan olyanank szeret engem, amilyen
vagyok. Soha, egy pillanatra sem mutattam
magam másnak előtte. *(Elbizakodva.)* Ha-
nem jó. Én kuláns vagyok. Tegyük próbát?
A versenyt lecsöngették. De én belemegyek
hogy újra fussuk a meccset. Tessék! Próbáld
meg. Énekeld el neki mindazt a szépet, amit
itt nekem... Megengedem. Türelmesen vá-
rok. Adok distanciát. Egy hónapot, kettőt.
És ha majd tetszik, megkérdezhetjük újra
hogy melyikünket választja? Téged? Engem?
Még azt a főt is megkapod tőlem, hogy
magam mondom el neki ezt az éjféli jelene-
tet. Hogy lássa, tudja...!

GÁBOR *(megragadja a völegény mellén a
pizsamát):* Te, nyomorult! Ha kinyitod a
piszok szád! *(Hirtelen elereszti a völegényt,
lebocsátja a karját, szemmel láthatóan
összetörve, nagyon halkan.)* Nem merek én
a te huszonöt éves ifjúságoddal versenyezni.
(Mint aki nagyon elfáradt, leül.)

A VÖLEGÉNY *(a gögös ifjúság szentelen-
ségével):* Mit akarsz hát?

GÁBOR *(szomoruan, majdnem könyö-
rögve):* Csak azt, hogy legyél hozzá gyön-
géd. Szerezz neki sok-sok örömet. *(Sóhajjal.)*
Szeresd. *(Föltáll.)*

A VÖLEGÉNY *(az utolsó éjjeli toalettképen
nagy fintorgatások között egy tubusból Cold-
krémet dörzsöl szét az arcán):* Jó, öregem.
A kedvéért megpróbálok egy kis lelki
tréninget...

GÁBOR (kis csend után, mélységesen meg-
alázkodva): Köszönöm szépen. Jó éjszakát.
(Lehajtott fejjel elmegy.)

A VÖLEGÉNY (hetyke fölénnyel utána-
szól): Szervusz öregem.

2. JELENET

A völegény, majd a Komorna

A VÖLEGÉNY (meggyújtja a kis lámpát az
ágy mellett, a csillárt eloltja. Befekszik az
ágyba, valami fürge, majdnem gyermekes
mozdulattal vadul szétdulja a párnákat, a
terde közé fogja a paplant, fészket csinál ma-
gának, aztán egy színes táblájú könyvet fel-
vesz az asztalkáról és a fél karjára támasz-
kodva olvasni kezd).

A KOMORNA (halkan kinyitja az ajtót, be-
néz, aztán visszakapja a fejét): Bocsnát.
(Menni akar.)

A VÖLEGÉNY (mint a tigris felül az ágy-
ban, sebesen): Lici, mag az? Szabad! Jöjjön
csak Lici! Mi baj? (Amikor a Komorna mégis
el akar menni, hangosan, hevesen egy kis foj-
tott rimánkodással.) Lici! Lici! Licikel! Jöjjön
csak ide! Na! Tubicáml!

A KOMORNA (bejön, betesz maga mögött
az ajtót, kényeskedve megáll a küszöbön, két
keze a fehér kötényének zsebében): Tessék
méltóságos ur!

A VÖLEGÉNY (gusztálja a lányt, miközben
kis hegyes bajuszkáját pödörgeti): Minek kö-
szönhetem a szerencsét?

A KOMORNA: Azt hittem, a méltóságos ur
még nem feküdt le. Mintha odale láttam volna
a dohányzóban, a kártyázók közt. (Magya-
rázza.) Kivitem innen a gyufát még délután...
Most vissza szerettem volna lopni a nacht-
kasznira...

A VÖLEGÉNY (az éjjeli asztalkára néz):
Igaz is. Nincs itt. Pedig éppen... (Cigarettát
vesz a szájába.) Adja csak ide azt a gyufát.

A KOMORNA (kacéran illegetve magát, oda-
megy az ágyhoz, előveszi a köténye zsebéből a
gyufát, tüzet ad.)

A VÖLEGÉNY (mialatt rágyújt, nézi a ko-
morna kezét): Szép fehér keze van magának
Lici, hogy tud így vigyázni rá?

A KOMORNA (sértődötten): Oh, hát nem
síkálok én méltóságos ur! A komtesz mellett
vagyok én és ha néha mégis vasalni kell, vagy
valami más „olyasmit“ csinálni, hát keztyüt
huzok.

A VÖLEGÉNY (megfogja a lány mindkét
kezét): No, jöjjön kicsit közelebb. Nem eszem
én meg magát. Vagy ha meg is eszem, ne fél-
jen, nem fog fájni. (Huzza.)

A KOMORNA (egy kis illedelmes vonakodás
után szorosan az ágy mellé áll).

A VÖLEGÉNY (feltérdel az ágyon, még
mindig fogja, simogatja a komorna kezét):
Szép kis kacsók. Mint a fehér galambszár-
nyak. Én mondom, hogy csak a szöke nőnek
lehet ilyen szép keze. Ilyen fehér. Ilyen göd-

röcskéekkel. Ilyen finom, pici kék erekkel...
(Kígombolja a lány blúzának az ujján a leg-
első gombot, megcsókolja a csuklóját.)

A KOMORNA (pironkodva): De méltósá-
gos ur!

A VÖLEGÉNY: No! Csak semmi szégyenke-
zés. Ez dukál magának. Nem hizelgek én egy
cseppet sem. Szép lány maga Lici. Minden
olyan helyes magán. Ez a bőbita. A lábacs-
kája. Régóta nézem már, hogy milyen szép a
lábacskája. (Kihajol az ágyból, úgy nézi a
lábát.) Ejnye de finom cipője van.

A KOMORNA: A komteszé. Tőle kaptam.
(Hetykén.) Neki szűk volt. Nekem nagy. (Mu-
tatja a cipőjét, mozgatja benne a lábát.)

A VÖLEGÉNY (erőszakolja, hogy üljön le):
Üljön már le egy kicsit. Ide! Ide az ágyra.
(A paplanra üt, mutatja.) Ne vigye el az ál-
mom. Ugyan tegye le ide egy kicsit magát,
ne siessen...

A KOMORNA (leül az ágy szélére, gonosz
incselkedéssel): Hát hogy jól aludjon a méltó-
ságos ur.

A VÖLEGÉNY (felugrik az ágyon, a lány
mellé, akinek a derekát némi küzdelem után
átöleli): Ejnye, ne huzódjon úgy tőlem. Hát
nem látja, hogy mennyire tetszik nekem. De
milyen drága pelyhes nyaka van magának.
Olyan puha, mint a kacska pelyhe. (Megcsó-
kolja a nyakát.) De jó szagu...

A KOMORNA (védekezik): Uh! Csikland!

A VÖLEGÉNY (egyre mohóbban): Az a jó,
ha csikland. (Küzdelem közben.) No!... No!...
Izé... Engedjen...

A KOMORNA: Ne... ne méltóságos ur...
van a méltóságos urnak menyasszonya, akibe
szerelmes...

A VÖLEGÉNY (bosszusan): Szerelmes! Sze-
relmes! Magára meg snájdom van. Az még
több, ha valaki tetszik. Csak ugy. A szerelem
vak, de a gusztusnak szeme van... (Ostro-
molja a lányt.) A nyakát... itt a füle mögött...
(Csók.)

A KOMORNA (kicsit elernyedve): Méltósá-
gos ur!

A VÖLEGÉNY (líheg): Jó lesz velem jóba

Azlatáshoz

Henko

Mosáshoz

Persil

lenni, felviszem és Pestre. Dámát csinálók én magából. Színésznőt. Jobban pászol maga hozzám, mint ahhoz a melák inashoz...

A KOMORNA (*hirtelen kijózanodva*): Jesszus a Lajos! (*Lefejt magáról a vőlegény karját*): Most biztosan leskelődik rám. (*Füfel az ajtó felé*.) Amikor feljöttem, még utánam is kiállt a hallból. (*Rettegő visszaemlékezésel*.) Ott állott a lépcső alatt, a partivissal a kezében.

A VŐLEGÉNY (*izgatottan folytatni akarja az attackot*): Hát aztán? Rugja ki, dobja ki. Nem mer az idejönni, — hozzám, az én szobámba!

A KOMORNA (*fokozódó aggodalommal*): Dehogy is nem. Mérges ember az nagyon, ha féltékeny. (*Megint az ajtó felé figyvel, szorongva*.) Ott van valaki. Valaki ott kívül krárogott. Hallom...

A VŐLEGÉNY (*türelmetlenül*): Biztosan képzelődik. Ha mondom. Csak nem meri?... (*Kiugrik az ágyból, a papucsába dugja a lábát*.) No megnézzük, aztán ha látja, hogy nem volt igaza, becsukjuk kulccsal az ajlót. (*Kacsint*.) Jó!

A KOMORNA (*nem válaszol, rettegve néz az ajtó felé*).

3. JELENET

Voltak, majd Inas

A VŐLEGÉNY (*az ajtóhoz megy, kinyitja, felkiált*): Hogy az Istennyi!

AZ INAS (*nyilván leskelődve guggolt odakint a kulcslyuknál, mert amikor az ajtó hirtelen kinyílik, fejfelé előre bebukik a szobába, a seprőjével, a portöröljével, a kötényével a csőrömpölő személtapátjával együtt*).

A KOMORNA (*elfojtott sikollyal*): Jesszusom!

AZ INAS (*feltápáskodik, vadul körülnéz minden illedelemről megfeledkezve, a lányhoz*): Ahá! Hát most megcsiptelek! Láttalak ott az ágyon! (*Fenyegetően közeledik a komorna felé*.)

A KOMORNA (*ijedten hátrál*). — A vőlegényhez: Ne hagyjon méltóságos ur! Meg akar tűni!

A VŐLEGÉNY (*az inas elé áll*): Miféle szinbáz ez itt? Menjen a sárka fenébe!

AZ INAS (*vészjóslóan*): Hagyjon engem a méltóságos ur, kezit csókolom. Ez a perszóna nekem a mátkám... (*Tovább akar menni a lány felé*.)

A VŐLEGÉNY (*megint elállja az Inas utját*).

Akáremicsodája. (*Rárivall*.) Takarodjék ki!

AZ INAS (*mindenáron a lányhoz akar jutni, aki rémülten lapul a kályha mellé, a szögletben. Ingerült könyörgéssel a vőlegényhez, aki mindig az utjában áll*): Méltóságos ur kérem! Tessék hagyni engemet! Tessék már hagyni. (*El akarja tolni az utjából a vőlegényt*.)

A VŐLEGÉNY (*bőszülten*): Hozzám mersz nyulni? Pimasz! Neszel! (*Pofon veri az inast*.)

AZ INAS (*Még neki is sok, hogy éppen a mátkája előtt alázza meg. Elveszti szolgai önuralmát. Nekiugrik a vőlegénynek. Nem üti meg, csak megragadja*): Az angyalát! A krisztusmáriáját! (*A derekánál fogva az ágyra dobja a Vőlegényt, de vele együtt zuhan ő is*.)

A KOMORNA (*a háttérben a rémület néma játékaival nézi a dulakodást*).

A VŐLEGÉNY (*hanyagfekszik az ágyon, rajta az egész súlyával az inas. A vőlegény a megsértett ur dühével, hőrögre, fogcsikorgatva üti, tépt, rugja, karmolja Lajost, aki nem ereszt el a derekát*): Tel! Tel! Tel! Te pimasz paraszt! Te disznó paraszt! Nesze. (*Üti*.) Nem bocsátasz el? Nem? Te! Becsukatlak! Tel! Te felakasztatlak! Te disznó! Tel! No majd a csendörök! (*Ide-oda gurulnak az ágyon*.)

INAS (*az első dühroham után már érzi, hogy milyen szörnyűséget követett el: hozzángult a gróf urhoz! Birkózás közben az indulattól reszketően, siralmas hangon könyörög a Vőlegénynek, akit azért még mindig maga alá téperve tart*): Megmondtam én! Rimánkodtam én, méltóságos ur, kezit csókolom! (*Felordít*.) Hü, az orrom! Kezit csókolom, méltóságos ur, erissze el az orromat! (*Nagyot lödi a vőlegényen*.)

VŐLEGÉNY (*harc közben közel kerül az éjjeli szekrénykéhez, meglátja a revolverét, kiszabadítja az egyik karját és felkapja a fegyvert, amelyet hirtelen rászegez az inasra — eszméletlen dühvel*): No most! Megdöglesz, te bitang!

INAS (*felüti és a csuklójánál fogva megragadja a Vőlegény kezét, amelyben a browning van. Rémülten*): Kezit csókolom! (*A pisztolyt elsül a levegőben*.)

KOMORNA (*visit, aztán az ajtóhoz rohan, feltépi, sikolt*): Segítség! Segítség! Segítség! (*A küszöbön áll, szakadatlanul sikoltozik, eszét veszve, össze-vissza ugrál*.) Segítség! Segítség!

VŐLEGÉNY (*hanyagfekszik az ágyon, az inas, aki legyűrte, egész súlyával rajta. A keze ki van nyujtva hátra, gőrcsösen szoritja a pisztolyt, amely most újra elsül, megint a levegőbe*.)

INAS (*keményen markolja a Vőlegény csuklóját. Az újabb lövésre*): Kezit csókolom! Ne izéljen a méltóságos ur! Kezit csókolom! Hát látja, hogy nem eriszthetem el, kezit csókolom, ha így lüdüz, kezit csókolom! (*Birkózik*.)

Turistacipők

legelőnyösebben beszerezhetők

Unio cipőgyár

Bpest, Dohány-u. 16.
Tel.: József 426—41.

4. JELENET

(Voltak, majd Gábor, később az összes Aranyifjak, a Ház urnője és a Ház ura.)

GÁBOR (beront, szétválasztja a dulakodókat, az inást előre penderíti, majdnem a rivaldáig, ráordít a vőlegényre). Megőrültél?! Tedd le az a fegyvert! (Kicsavarja a vőlegény kezéből a revolvert.)

VŐLEGÉNY (neki akar menni az inasnak): Hozzám mert nyulni! Megfojtom a bítangot!

GÁBOR (a vőlegény elé áll): Meg ne mocsanj!

INAS (aki térdre esett, mikor Gábor ellődítette, most feltápáskodik és újra neki akar menni a komornának): Agyon verlek. Az egész te miatt van! Te lotyól!

KOMORNA (iszonyodva hátrál): Ne bántson! Nem csináltam semmit! (Most betódul a színré a két aranyifju, a Ház urnője és a Ház ura. Istinek még a kezében van a kártya, ahogy felugrott az asztaltól. A Ház asszonyának szájában ott füstölög, szipkába téve, a nagy szivar vége. Össze-vissza kiabálnak.) Mi az? Ki az? Baja történt valakinek? (A Ház urnője felcsavarja a villanyt. A kigyuló, erős fényben, kizáranodva, reszketve állanak a szoba különböző sarkában az affér szereplői. A Komornán hisztériás rémület, az Inason kétségbeesett félelem, a Vőlegényen szégyennel vegyes düh látszik. A férfiak mint a csendőrök asszisztálnak a jelenetnél.)

A HÁZ URNŐJE (hangosan, haragosan, mint a bíró a vádlotthoz): Mi történt itt? Mit csináltak?

KOMORNA (sir): Semmit, méltósága kérem. (Az inasra mutat.) Ez a vadállat...

INAS (méltatlankodva): Én? Méltóságos asszony instálom. — ez... (A komornára mutat.)

A HÁZ URNŐJE: Ne cigánykodjatok itti! Csak szép sorjába. Ki löött?

VŐLEGÉNY (idegesen): Én! De...

A HÁZ URNŐJE: Csönd. Majd én kérdezek. Kit akart meggyilkolni?

VŐLEGÉNY (gerjedő méreggel): Ezt a gazember! (Az inasra mutat.) Agyon is lövöm! (Az inashoz.) Ne félj, bestia, agyonváglak azért...

A HÁZ URNŐJE (erélyesen a vőlegényhez): Tiszteletet követelek a házamnak. Igen!

VŐLEGÉNY (szégyenkezve): Pardon!

A HÁZ URNŐJE: És miért akarta lelőni?

VŐLEGÉNY: Hozzányult. Rámertette a piszok kezét.

A HÁZ URNŐJE (összehuzott szemöldökkel az inasra néz): Hogy merted?

INAS (kétségbeesve): Méltóságos asszony, kérem, én csak megfogtam a gróf urat. A gróf ur engem megütött, az arcomba ütött itt, ezelőtt a lány előtt. Én csak megfogtam, méltóságos asszony kérem, hogy ne tudjon ütni. Muszáj volt, hogy fogjam, méltóságos asszony, agyonlőtt volna, ott volt a kezibe a browning. A méltóságos asszony ismer engem, kicsi korom óta itt vagyok a házban. Az apám is itt szolgált, a nagyapám is. Türelmes cseléd vagyok én. De mindent nem bír az ember lenyelni. Belestem én a kulcslyukon, méltóságos asszony, aztán itt láttam ezet... (A komornára mutat — keserűen.) mátkámat... amint az ágyon hancurozott a gróf ural... (Nagy suttogás, az urak elnyomott mosollyal egymásra néznek.)

A HÁZ URA (álmélkodó irigységgel a vőlegényhez): De milyen fenegyerek vagy tel!

A HÁZ URNŐJE (konsternálva, haragosan a férjéhez): Hallgasson. Fúj. Magának ez az undorító dolog tetszik?!

INAS (elkeseredve): Isten a megmondhatója, méltóságos asszony, mit küzdöttem, dőgoztam, spóroltam ezért a lányért... szeretem ötet... aztám egyszer csak látom, hogy „olyanfélé”... (Sírni kezd, otromba, paraszt zokogással.) Bár tráfált volna el a gróf ur, mielőtt a kulcslyukon láttam, amint idebe cicáznak az ágyon. (Nagyon szortyog, elakarja az arcát.)

KOMORNA (izgatott szemtelenséggel): Jé! Hogy hazudik! Esküszöm, méltósága, kérem, nem vót semmi, csak épp a gyufát vittem oda a gróf urnak...

INAS (fájdalmasan a komornához): Azért ültél az ölébe?

KOMORNA (nyelvel az inasnak): Káprázik maga, vak a féltékenységétől.

A HÁZ URNŐJE (egyetlen megvető pillantással elhallgattatja a komornát, a vőlegényhez): Igazat beszél ez az ember? (Az inasra mutat.) Mondja meg. (Hangsúlyozva.) Beszülettségére.

VŐLEGÉNY (lehajtja a fejét): Igazat. (Egy pillanattig nagy csend.)

A HÁZ URNŐJE (most már nyugodtan, előkelően, udvariasan): Köszönöm. (Kis gondolkodás után.) Azt ajánlom, hogy nagyon korán reggel utazzék el, a hajnali vonattal. Nem szeretném, ha megégyezzen találkoznék a leánnyal, mert ugye maga is természetesnek találja, hogy ezek után...

VÖLEGÉNY (még mindig lehajtott fejjel): Nem tudok védekezni. A látszat ellenem vall. Pedig én... én...

GÁBOR (előrelép, a Ház urnőjéhez, aki már menni készül): Egy pillanatra, kedves Rachel. Ne hamarkodjok el a dolgot. Ez a fürtelmes skandalum, ami itt történt, nem való arra, hogy fájdalmat okozzon és megálázzon egy olyan gyöngéd és előkelő teremést, mint a maga lánya. Nekl erről nem szabad tudni.

A HÁZ URNŐJE (leül): Hát persze. De hogyan lehet az ilyesmit eltitkolni? Megy az ilyen hír a levegőben, a vízben, mint a tífusz-bacillus. Hogy lehessen befogni a szél száját?

GÁBOR: Meg kell próbálni. Mink hallgattunk. (Az aranyifjak felé.) Ugyebár urak, akármilyen jó csemege ez, ezuttal erőt veszünk a természetünkön és segítünk a pinchébe ásní ezt a fimom kis ügyet? (Nagyon szelíden, de azért valami éles, gyilkos, gyanus fenyegetéssel.) Én kérlek rá benneteket. Ugyebár megteszitek nekem? (A herceg és Isti: Természetesen! — ez csak világos! — Némák leszünk, mint a csuka! — Isti: Majd bolond leszek a pisztolyod elé állni, hogy kilyukassz!)

GÁBOR (az inasra néz): No mi lesz, Lajos. Tisztességes ember maga?

INAS: Méltóságos ur kérem, férfiember nem mondja el szívesen, ha pofonverik a mátkája előtt...

GÁBOR: Jó. (A komornára mutat, de a Ház urnőjéhez beszél.) Itt az egyetlen igazi veszedelm. Ennek nem tudok lakatot tenni a nyelvére.

KOMORNA (Gáborhoz): Én, méltóságos ur? Sohase legyen boldogságom, ha egy mukkot szólok...

GÁBOR: Már reggel el fogja kolyogni mindenkinek...

KOMORNA (a mellére teszi a kezét): Anyám életére esküszöm...

GÁBOR (legyint): Még az éjszaka teletölli az egész házat. (Gondolkozik.) Talán ez segít. (Pénzt vesz elő, vastag bankócsomagot nyújtja a komorna felé.) Fogja. Ha csönd lesz kap még...

KOMORNA (vonakodik): Méltóságos ur...

A HÁZ URNŐJE (rárivall a komornára): Tedd el!

KOMORNA (ijedten elveszi és a kötény zsebébe dugja a pénzt): Kezit csókolom.

A HÁZ URNŐJE (komornához): És most vége a spektakulumnak. Alómars!

KOMORNA (megindul az ajtó felé, a küszöbön megáll, visszafordul, rettegve az inasra mutat): Ez agyon fog verni odalent!

A HÁZ URNŐJE (felcsattan): Hát aztán? (Az inashoz.) Csak verd meg, hogy a bőre kirepedjen! (A komorna felé villant a szemével, hogy takarodjék.) No! Indulj dinnye, lódulj zsák!

KOMORNA (amint teszi be maga után az ajtót): Kezit csókolom. (El.)

5. JELENET

Voltak, Komorna nélkül

INAS (szomoruan néz a komorna után): Dehogy bántom. Nem nyulok én hozzá többet. Aki egyszer ilyenféle, abból ugy se lehet kivérni a rosszat. (A ház urnőjéhez.) Hát akkor én is elmegyek méltósága kérem. Tessen megmondani az intéző urnak, hogy nézze meg a cók-mókom. Nem lopok én el semmit. (Körülnéz, a szeme könnyes.) 18 évig szolgáltam itten. Ismerek minden szögletet. Tudom minden kályha fortélyát. Mán azt hittem, hogy itt fogok megvélni egészen a kertészházban. Tessen beírni a könyvembe méltósága kérem, hogy 18 évig voltam egy helyben. Becsülettel...

A HÁZ URNŐJE (mérgesen, de egy kicsit meghatva): Az ördögbe megy! Hát ki szolgáljon itt fel az asztalnál? A faluból valami patkós csizmás paraszt? Itt maradj! Puntkum! (Körülnéz a szobában, meglátja a völegény földrehajigált ruháját, felébred benne a házlásszonyi gondosság.) Szedje össze azt a holmit! (a földre mutat.) Szaporán!

INAS (egy kicsit meghökken, hogy éppen „ennek“ a ruháját, aztán alázatosan neki-fog.) Igenis, méltósága kérem. (Amíg mindenki szótlanul nézi, hajladozik, szedi össze a ruhát, a harisnyát, az inget szépen kitesmitva egy fotelre teszi.)

A HERCEG (nagy részvétellel): Szegény fickó!

INAS (összeszedi a holmit, a karján van a szmoking, a nadrág, két ujjá közt a völegény escarpenje. A Ház urnője elé áll): Parancsol még valamit a méltóságos aszszony?

A HÁZ URNŐJE: Kérjen bocsánatot a gróf urtól. (A völegény felé.)

INAS (katonás mozdulattal sarkon fordul a völegény felé, egy pillanattal merően nézi, aztán csendesen mondja): Alássan bocsánatot kérek, méltóságos ur.

VÖLEGÉNY (elfordítja a fejét): Jó. Nem haragszom már.

INAS (a ruhával a karján, a cipővel a kezében, az ajtóig hátrál, a küszöbön még megáll, összeüti a bokáját): Kezüket csókolom. (Kimegy.)

ABBAZIÁBAN

az ujjonnan berendezett

dr. Horvát-szanatórium és penzió

nyújt minden kényelmet a legmérsékeltbb áron. Közvetlen a strandon, központi fűtés, lift, folyó meleg és hidegvíz, meleg tengeri fürdők, saját park. Minden diétát megkap kezelési kényszer nélkül is.

6. JELENET

Voltak, az inas nélkül

A HÁZ URNÓJE (*a völégényhez*): Nincs is oka haragudni rá. Két gonoszsgót is elkövetett ellene és a végén még agyon akarta löni ezt a derék, becsületes, hü cselédet.

ISTI: Azért hallatlan! Régebben az ilyesmi nem történhetett volna meg, hogy egy inas... jobban lehetett idomítani a cselédet.

GÁBOR: Kellemetlennek találod Istikém, mi, hogy egyre kevesebb lesz a szolgál.

ISTI: Nem értem!

A HERCEG (*Istihöz*): Ne tőhjed hajta a fejedet. Én sem éhtem. Gáboh majd egyszer megmagyarázza nekünk, ha valamennyien háhéünk.

ISTI (*az egész társasághoz*): Mindenki közli nekem van a legnagyobb pecchem. (*Mutatja a kártyáját.*) Életemben először van Royal Flush-öm. Abban a pillanatban kaufoltam be, amikor te (*a völégény felé*) belédurrantottál a partiba. Mindenki felugrott. Most itt állok megfürödvé. (*Magyarázni kezdi a ház urnőjének.*) Egy szimpla pikk tercem volt. És valami isteni sugallatra két lapot kértem...

A HÁZ URNÓJE (*Isti felé*): Nagyon érdekes lesz ez a történet, kedves barátom — de holnap este. — Ebben a percben nem tudok kártyára gondolni, nem tudok semmire gondolni. (*Végigsimít a homlokán.*) Megfájdult a fejem ettől a botránnytól. Micsoda éjszaka. (*Feláll.*) Én visszavonulok. Jó éjszakát. (*Gábor felé*) Ha már eddig olyan kedves volt és segített rajtunk, kérem törje még a fejét, valami bölcs hazugságon is, amivel meg lehet majd magyarázni a léányom előtt, ennek az urnak (*a völégény felé int*) a hirtelen eltávozását...

A HERCEG (*Istihöz, halkan*): Mi ennél a tanácskozásnál feleslegesek vagyunk. (*Kézmozdulattal jelzi, hogy takarodjanak. Mindketten csöndesen, halk köszönés után diszkrétén eltiúnek.*)

7. JELENET

Voltak, az Aranyfjak nélkül

GÁBOR: Talán nem is kell, hogy elutázzon.

A HÁZ URNÓJE (*idegesen*): De kell! Kell! Egy percig sem tűröm itt. Utálom!

GÁBOR: Igaza van. Első pillantásra rettetes az, ami itt történt. Elviselhetetlen. Én is úgy érzem, hogy ki kellene kénnel füstölöni ezt a szobát, mint valami ragályos beteg után... És mégis kegyelmet kérek

ennek a fiúnak. (*A völégény vállára teszi a kezét, akit letörve támaszkodik az ágynak.*) Mert... mert... mert... mert..., hogy is mondjam? Csak a dolog liturgiája ilyen undorító. Ha az, amit elkövetett, megbocsáthatatlan, akkor el kell itélni minden férfit. Mikor értik meg már végre maguk asszonyok, hogy nálunk az ilyen hirtelen támadó, durva, legyőzhetetlen élvágy nem számít. Hányszor történt meg velem, hogy délután... mit mondjam ki, hogy mit csináltam... és este a kaszinóban az első osztás, az első ekarté parti első öt kártyája, az első szippantás szivarfüst, az első baritonhangú akkord úgy elmosta az egész randevu emléké, hogy még a haja színére sem emlékeztem a kisasszonynak. Hiába, vaslagabban vagyunk hurozva, brutálisabban, mint a nők...

A HÁZ URNÓJE: Fúj!

GÁBOR: Nézze csak Rachel, mi Kendyek, bővérű fajta vagyunk. Ilyenek. De mondjon egyet közülünk, aki ne tette volna boldoggá az asszonyát? A duhaj fiukból mindig derék férfiak lettek. Megszakállasodtak. Pocakot eresztettek hamar. Álltak, mint a tölgy, az asszonyaik futórozásaként, viritva kapaszkodtak kemény törzsükre... mennyi gyerek, micsoda egészség, milyen vidám öregségbe oldódó, hosszú ifjúság... hát mondja csak, jobban szeretné, ha ez a fickó valami beteg, hig, izzadt tenyerű figura lenne? Vagy jobban szeretné, ha egy fáradt kéjenc várná mohó reszketéssel, amíg...

A HÁZ URNÓJE: De az Isten szerelmére, hát nincs tiszta férfi, aki mint a szerelmes szarvas, kiválasztja a párját?...

GÁBOR: Van. — A mesében.

A HÁZ URNÓJE (*kétségbeesve*): Nem tudok ránézni erre az emberre! (*A völégény felé int.*)

GÁBOR: Hát ne nézzen rá egy darab ideig. Majd lassankint meg fog bocsátani neki. Rosszabb szájzeket is elmos az idő... Aztán tegye latra a dolog gyakorlati részét. A fiatalok összeillenek, Micsoda pedigre mind a kettő. Egy a rangjuk, a vagyonuk. A családjaik közt fennálló ősi barátság. (*A falra mutat, az egyik fekete páncélos portréra.*) Ágnesfáy Gergely biztosan helyes lően bőlintana erre a házasságra...

A HÁZ URNÓJE (*leverten*): Az igaz, hogy manapság olyan nehéz egy valóban comme il faut házasság...

GÁBOR: Késérő falat, elismerem. Nekem sem kellemes, esküszöm. Pírulok én is a szegyenkezéstől, hogy az öcsém... hanem nem rólunk van itt szó, édes Rachel, nem

a maga érzékenységéről... (gyöngéden) a kicsike boldogsága (sóhaj). En azt hiszem, hogy szegényke szereti ezt a hasontalan legényt. Talán éppen azért, mert ilyen kegyetlenül fiatal. Nem lát ő egyebet, mint-hogy milyen keményen pattan a tennisznél, mint a szöcske. Nem gondolkozik, csak érzi a táncnál izmos tenyerét a derekán... és hátha nem is kell egyéb? Istenem, az ifjúság rettentő nagy dolog! Rettentő. (Szinte irigyen.) Rettentő!

A HÁZ URNÓJE: Követelheti, hogy mindent megbocsássunk neki? Joga van mindenhez?

GÁBOR: Majdnem mindenhez... Nézze csak Rachel, ne okozunk fájdalmat a maga drága kicsi lányának azzal, hogy elmondjuk neki, mi történt itt az éjszaka? Jó, én tudom, hogy Berenice okos, edzett, modern lány, de mégis. Gondolkozson csak rajta, hogy fogának hozzá? El tudná maga neki mondani (undorral) „ezt” úgy, hogy ne piszkolja be, ne rémitse meg, ne alázza porig. Szegény gyerek milyen perspektívája nyílna benne minden szónak. Mit sejtene minden betű mögött. Hogy szégyelné magát. Elveszteni minden szép dologba vetett hitét. Nem, Rachel, nem tehetjük meg. Elhiszem, hogy ez nem becsületes eljárás, de itt tulajdonosokat kellene fizetni a becsületért. Akasszuk szegre, Rachel, a tisztességet. Inkább... (a dámára néz, gondolkozik)... inkább hagyjuk futni büntetlenül ezt a komisz természetű csikót.

A HÁZ URNÓJE (tehetetlen dühében az öklével fenyegeti a vőlegényt): Maga, maga!

GÁBOR: Majd holnap fölébred. Könnyen, tisztán, mint a lilium. Megfürdik. Lejön a reggelilhez. Csupa harmat, csupa öröm. Nevet. Odamenjünk hozzá? Elfűtessük benne azt a gyilkos rémületet? Volna hozzá szíve?

A HÁZ URNÓJE: Hazudjak?

GÁBOR: Csak hallgasson!

(Kivülről kopogás.)

A HÁZ URNÓJE (idegesen): Ki az?

8 JELENET

Voltak, a Dadus

DADUS (félénken kinyitja az ajtót, bejön, a küszöbön megáll. Csak alsóruha van rajta, hátlófölkötő, ahogy az ágyból kiugrott. Izgatottan suttog): Méltósága kérem...

A HÁZ URNÓJE: Mi kell, dadus?

DADUS: A komteszka. Kéri, hogy tessék odamenni hozzá.

A HÁZ URNÓJE (ijedten): Ebren van?

DADUS: Felébredt a nagy ribillióra. Csengetett. Sehol senki. Hun az a komorna? A végén felköttem, én mentem oda hozzá. Szegényke, úgy meg van riadva. Átfutott a méltóságához. Lerugta a papucsait, befeküdt az ágyba. Istenkém, mint husz esztendővel ez-

előtt. Megbútt a paplan alatt, csak a kis hacskája látszik. Mind azt mondja — anya, anya, hun van az anyám! Hát tessék odamenni hozzá.

A HÁZ URNÓJE (aggodalmasan): Tudja mi történt?

DADUS (a nagyon vén emberek félelem nélküli őszinteségével): Hát annyit elmondtam neki, hogy... (A ház urnőjének füléhez hajlik, sug valamit.)

A HÁZ URNÓJE: Jó dadus! Eridj dadus, mondd neki, hogy nem úgy volt, ahogy először hallottad. Nyugtasd meg. Mondjad neki, hogy én is jövők mindjárt. (Feldől.)

DADUS: Repülök. (Eltotyog.)

9. JELENET

Voltak, Dadus nélkül

A HÁZ URNÓJE (Gábor felé): Ez a vén asszony majdnem mindent kikotyogott. Hát hogy hallgassunk most. Mit mondjak?

GÁBOR: Akármit. Hazudni kell. Tagadni. Most szent dolog tagadni. Azt kell mondani a kicsikének, hogy a dadus rosszul hallott. (Szűnet.) Fogjanak rám mindent. Az lesz a leghelyesebb. (Nagyon könnyed akar lenni, de a szava megreszket egy kicsit.) Fogja rám. Abból nem lenne semmi baj. Én csak pace-maker vagyok ebben a versenyben.

A HÁZ URNÓJE (szeretettel Gábor vállára teszi a kezét): Milyen derék ember maga. (Nézi.) Milyen derék, szép férfi. Miért is nem magába szeretett belé a lányom?

GÁBOR (mutatja ezüst halántékát): Belém? Ebbe a fehér fejbe?

A HÁZ URNÓJE (melegen): Ugyan! Számár beszéd! Nem szeretem a kölyköket. Több benzín van bennük, mint amennyi kell. Meg aztán úgy van ezzel a fiatalással, mint a gyümölcsökkel. Az egyiknek hosszabb a szezonja, a másiké rövidebb. A málna, a szamóca éppen hogy elvillan nyár elején. A nemes alma illatától pedig decemberben is tele lesz a szoba. En azt hiszem, hogy maga ilyen tartós gyümölcs. Bóralma. (Az urára néz, aki elaludt, amikor a jelenet kezdett csöndesedni és most diszkrétén hortyog. Mergesen rajtaüt.) Kelemen!

A HÁZ URA (a feje félrebillenve, Fújja a kását.)

A HÁZ URNÓJE (sziszegve): Hallatlan! Ez megint alszik! El tudott aludni „most”, „ebben” a helyzetben.

GÁBOR (lecsillapítja): Hagyja! Ne bántsa! Szegénykének fogytán van már az olaja! A Derbyn, láttam, elaludt a finishben, amikor a lovak a távoszlopnál jöttek!

A HÁZ URNÓJE: Azért még sem hagyhatom itt. Ha alszik, hát legalább az ágyában aludjon. (Hangosan.) Kelemen!

A HÁZ URA (felriad, mimeli, mintha ébren lett volna): Pigyelek!

A HÁZ URNÓJE (*megvetően*): Figyel, figyel! (*Felemelt a hangját.*) Gyerünk!

A HÁZ URA (*engedelmesen feláll*): Helyes, szívem. Menjünk. (*Körülnéz.*) De hogy az ördögbe kerültem én ide? (*Megdörzsöli a homlokát.*) Micsoda álom, micsoda álom!

A HÁZ URNÓJE: Jó éjszakát, Gábor. Hát egyelőre kegyelem. Majd meglátjuk...

A VÖLEGÉNY (*halkan*): Iparkodni fogok, hogy jóvátegyem...

A HÁZ URNÓJE (*lesujtóan*): Tíz élet sem elég hozzá, hogy jóvá lehessen tenni vele az ilyen ocsmányságot. (*Hidegen biccent és indul az ajtó felé.*)

A HÁZ URA: Szervusz Gábor. (*A völegényhez jószágosan.*) Szervusz fiacskám. (*Odamegy a stúhoz és szeretettel megveregeti az arcát.* *Látzik, hogy fogalma sincsen róla, mi történt.* *Kedveskedve.*) My darling boy.

A HÁZ URNÓJE (*már a küszöbről haragosan*): Kelemen! Maga megőrült?! Talán nem tudja, hogy mi történt?!

A HÁZ URA: Én ne tudnám? Hát hogyné tudnám. Csak nem akarom elmondani. (*Ravaszul kacscint.*) Az én titkom. (*Eltotyog a ház urnője után, aki dühös gesztust csinál a küszöbön.*)

10. JELENET

Gábor és A völegény

(*A két férj, amikor egyedül marad, némán egymásra néz. A völegény nem bírja el Gábor pillantását, lassan lesüti a szemét, odasompolyog a falhoz, eloltja a nagy villanyt. Most megint csak az éjjeli lámpácska ég.*)

GÁBOR: Nem sül le a képedről a bőr?!

VÖLEGÉNY: De igen. Nagyon szégyellem magam. Nagyon. (*Leül az ágyra, Gáborra néz.*) Köszönöm öregem, hogy mellém álltál. (*Hangsullyal.*) Hogy éppen „te” álltál mellém. Nem vártam. (*Spontán.*) Hogy milyen bámulatos ember vagy te! Csudállak!

GÁBOR: Ne hizelegj. Nem miattad tettem. Ő érte. Magamért.

VÖLEGÉNY: Mindegy. Azért én örült hálás vagyok. Tudod, abban a pillanatban, amikor úgy nézett ki a dolog, hogy vége mindennek, egyszerre megfájdult a szívem. (*A menyasszonyra céloz.*) Mintha ott állott volna előttem ő. Olyan fehéren. A kicsi orrocskája olyan szomorúan pisze. A szemével panaszosan nézett rám. Rémes. Micsoda butaság lenne elveszíteni egy ilyen marhaság miatt... szeretem.

GÁBOR (*gunyosan*): Szeretted?

VÖLEGÉNY (*hevesen*): Igenis. Szeretem. Te magad mondtad, hogy mi Kendyek mind

bolondok vagyunk fiatal korunkban. De az-lán ahogy megemberesedünk, benő a fejünk lágya. Majd meglátod, az esküvő után. Majd meglátod. Én is boldoggá fogom tenni az asszonyomat úgy, ahogy a familiánkban mindenki. Lesz gyerekünk, sok gyerekünk. Ahogy te mondtad...

GÁBOR (*félbeszakítja*): Mondtam, mondtam — hazudtam! Valami mentségfélést csak elő kellett ráncigálni valahonnan. Nincs a mi családukból egyetlen boldog asszony. Szülnek, szoptatnak, hiznak, butulnak. Lent ülnek Gencsen, Marosducon, Barabolyon. Vigyáznak a jószágigazgató körmére. Lesik az esőt, hogy legyen a mindenható basájuknak mit elverni a kártyán, turfon — színésznőkre. Szegény asszonyok, látom a rémült szemüket, amint az urukra néznek, ha ömeltőságuknak néha baza tetszett ugarni egy kis pihenésre, nagy mulatás, vagy nagy kártyaveszteség után — kaczenjammeresen. Ő ahogy a fajtám ismerem, még azt is feltételezem, hogy a mi családukból divat az asszonyt megverni, pipával, nadrágszíjjal... hiszen Gazsi bátyánk még meg is serétezte a feleségét, egyszer, dühibe, amikor a vendégei huszezer forintot nyertek tőle ferblin.

VÖLEGÉNY: Gazsi bácsi régi módi ember.

GÁBOR: Te sem leszel más, mint ő! Miért? Mivel vagy nála több? Ő agarászott, te autót vezetsz. Hasonlítás is hozzá. Mesélik, hogy legénykorában nem maradhatott meg tőle nöcseléd a házban... Mindeniket... fuj... Még valami ocsmány betegsége is volt. Nyavalyássá tette a feleségét egész életére. A szegény Eliz... (*Egyszerre gyanakodva a völegényre néz, más hangon.*) Te, nincs neked valami bajod? „Olyan?”

VÖLEGÉNY (*megsértődik*): Ah! Cz! Hogy gondolsz ilyet?

GÁBOR (*megkönnyebbülten*): Hála Istennek. Talán ezzel mégis több vagy, mint a többi siheder az évjáratodból. Micsoda természet! Hogy lehet, hogy nemes fákon ilyen komisz vackor teremjen?! Te! (*Megvetően.*) Charleston-király. (*Menni készül.*) No, elég volt, aludj, ha tudsz.

VÖLEGÉNY (*könyörög*): Nem, ne menj még el Gábor! Szidjál össze, ahogy csak akarsz, de ne hagyj itt egyedül. Olyan rémes gondolataim vannak. Egész éjszaka nem fogom behunyni a szememet...

GÁBOR: Te? Hortyogni fogsz egy negyed óra múlva.

VÖLEGÉNY (*köti az ébet a karóhoz*): A szemem nem fog behunyni. Becsszavamra. Nincs valami altató?

GÁBOR: Nincs. VIRRASSZ. Furdaljon a lelki-

ismeret. Ez talán használni fog. (Az ajtóhoz megy.)

VÖLEGÉNY (rimánkodva utána kiált): Gábor! Ne menj. Borzasztó lesz ez az álmatlan éjszaka...

GÁBOR: Talán elringassalak? Eh! (Becsapja az ajtót. El.)

11. JELENET

A völegény egyedül

A völegény egyedül marad, végigzuhan az ágyon és komikusan nagyot, hangosan sóhajt. Pár pillanatilag mozdulatlanul fekszik mint egy darab fa, aztán kinyújtja a kezét és eloltja a kis álló lámpát, anélkül, hogy a fejét felemelné a párnáról. Tökéletes sötétség borul az egész szinpadra, amelynek hátterében, abban a pillanatban, amikor a villany elalszik, megjelenik a nyitott ablak négyszögletes alakja az ég csillagokkal teliszórt, sötétkék szövetével. Most 10—15 másodpercig néma csönd uralkodik. Csak az ablak négyszögében változik egy-két szép fényhatás, hogy a közönség figyelmét lekösse. Aztán a vakstótt szinpadon, mindent betöltve, mint a lónyertés felharsan az „álmatlan éjjeltől rettegő”, a „lelkifurdalástól gyötört” völegény egészséges, hangos, szinte mennydörgő hortyogása.

FÜGGÖNY

III. FELVONÁS

Másnap reggel. Az első felvonás diszlete: a hall, amelyet a korareggeli napfény áraszt el. A színen Lajos éppen a reggeliző asztalkát teríti. Begyújt a szamovárr alá. Munka közben, amíg ide-oda jár, hajladozik, halkan dudol, inkább csak dűnnyög — valahogy meg ne hálja az uraság. Lajos képe össze-vissza van karmolva, a nagy piros karmolásoknak szembetünően látszani kell az arcán.

1. JELENET

Lajos, majd Lici

LAJOS (amikor a függöny rányílik, már dudol. Halkan, keservesen, szívének minden bánatát belényomva a suta kis régi nótába.

Csöndes már a falu, alusznak a lányok, Akácsoros utcán csak magamba járok. Kivert kutya odasimul énhozzám, Fáj nagyon a szívem, Mert elhagyott a rózsám...

A Friedler-féle szabadalmazott

«GAMMA» hajnövesztő

Egyben az összes hajbetegségek legtekélyesebb gyógyszere. Kapható mindenütt.

(Ez nem volt folyamatos ének. A munka üteméhez modulált. Néha meg is szakadt egy-egy pillanatra. Amikor vége a nótának, Lajos halkán tovább fűtyöli a melódia néhany taktusát.)

LICI (balról jön, tenyerén a szendvices tállal. A szeme alatt ütéstől eredő, nagy kék folt. Látszik rajta, hogy fasében van Lajossal. Odamegy az asztalhoz, szó nélkül, marcos képpel leteszi a tálat).

LAJOS (meglátja Licit, abbahagyja a fűtytyőt, mozdulatot tesz a lány felé).

LICI (megijed, akaratlanul nagyot curukkol): Hozzám ne nyuljon! Komisz paraszti!

LAJOS (diadalmasan elvigyorodik): Ne féljen. Nem bántom többet. Elég vót az éccaka.

LICI (szemtelenül): Na, hiszen nagyon félek magától. Kiásom a szemét! Nézze csak meg a pofáját a tükrörben, hogy milyen.

LAJOS (gömbölyű, kis vásári tükröt húz elő a nadrágszebéből, Fintorgatva nézi magát benne. És mintha a látványtól méregbe jönné megint fenyegetően közeledik a lány felé).

LICI (tjedten curukkol az ajtó felé, amikor bejön az özvegy és a megjelenésével véget vet a háborúnak).

2 JELENET

Voltak, az Özvegy, majd Isti és a Herceg

ÖZVEGY (balról jön, frissen, tennisznek öltözve, a kezében rakett. Egyenesen az asztalhoz megy, leül, tölt magának a teáskanából).

LAJOS, LICI (egyszerre): Kezit csokolom! (Szolgálati ügyben kénytelenek mind a ketten odaállni az asztalhoz, hogy az Özvegy reggelijénél segédkezzenek. Csak titokban lehet néhány ingerült játékuk egymás felé!)

ÖZVEGY (előbb Lici-re néz, majd Lajosra. Észreveszi a karmolásokat, a kék foltot. Edesen nevetni kezd).

A HERCEG (reggeli dresszben, szintén rákettal a kezében jön, Isti előtt, balról): Jó heggelt Evelin!

ISTI: Jó reggelt! Mitől van ilyen rózsás kedve? Még mindig ez a bűbajos éjszaka? (Odaáll az asztalhoz, tölt a szamovárból, állba szűrcsölli a teáját.)

ÖZVEGY (szó nélkül Lici és Lajos arcára mutat).

ISTI: Ejha! Ezt aztán nem lehet platonikus szerelemnek nevezni! (Licihez.) Nagyon megverte ez a bestia?

LICI (majd megfullad mérgében): Dehogy is, méltóságos ur kérem. Inkább én csikartam össze az orcáját. (Dühösen sirva fakad, elfordul, fölemeli kis fehér kötényét, eltakarja a szeme alatt a foltot.)

ÖZVEGY (a kacagó urak felé): Mégis halatlán, hogy maguk milyen könnyen veszik ezt a dolgot. Hát egy csöppet sem éreznek együtt ezzel a házzal? Én őszintén le vagyok

sujtva. (Alattomosan.) Szegény kicsi Bere-nice.

A HERCEG: Hiszen nem fogja megtudni.

ÖZVEGY: Hát persze. Igaza van Ráchel-nek, hiszen olyan kevés a házasságképes fiatal arszlún, hogy igazán kegyelmet kell adni még az apagyilkosnak is.

A HERCEG: Ha ugyan itt gyilkossághól lehet beszélni. A fiu inkább azon fáhadozott, hogy új életnek legyen okozója. (Lajos felé, aki idegesen megmozdul.) Na, ne nézzen hám ilyen pofonozó szemmel. Hisz maga tudja, hogy nem síkehült neki.

ISTI (közben fölhörpintette a teáját, a hóna alá veszi a rakettjét): Allons-y! Hagyjuk már őket. Menjünk játszani, amíg nincs nagyon meleg. Néhány jó labda és veszedelmes megéhezünk a villásreggeliig.

A HERCEG (leteszi a csészéjét): Én mehetek.

ÖZVEGY: Én is. (Mind megindulnak a terasz nyitott ajtaja felé. Utközben Istihez.) Én csak arra vagyok kíváncsi, hogy ezek itt, ha mi elmentünk — csokolódnai, vagy verekedni fognak?

ISTI: Előbbi verekedni, hogy aztán csokolódhassanak! (Nagy nevetgélés közt mindhárman eltűnnek a fenéken.)

3. JELENET

Lajos, Lici

LAJOS (a távozók után néz — elkeseredve): Hogy a nyű esnék beljűnk a nevűk napján. Majd a kéibe tötöttem annak a raccsolónak a forró teát.

LICI: Csak járjon a szája, csak hengegjen! Láttam a szemén még örül neki, hogy hergelnek! (Fölgerjedő méreggel.) A tehén lesz a maga felesége, nem én.

LAJOS (szomoruan): Jó. Ha nem, hát nem. Maradjon inkább cseléd.

LICI: Inkább maradok cseléd, minthogy maga szítja a véretem.

LAJOS (bus meggyőződéssel): Hogy szijjam a vérit? Tudja azt maga jól, hogy azért szívom, mert szeretem. Tudja azt maga, hogy ennek az urfinak csak öt percre kellett vóna az éccaka, mert ivott, mert melege vót, mert felizgatta magát azzal a másikkal. Nekem meg az egész életre köllene. Nem eccer akarok én magával hálai — milliómszor. Tudja azt maga jól, hogy magáért dógozom én, magáért türök, nyelek, töröm a derekamat, hogy minden megspórolt pengónél magára gondok, amikor fáradtan ledöglöm abba a kutya vaságyba, hogy már a méreg esz, amiért ilyen nyavalyás vagyok. Hogy bántotam? Hát hibás vagyok. Hát magának talán nincsen hibája? Hej tudom én kicsoda magal De hát ha valaki szeret, ugy köll, hogy hibástól együtt szeresse azt a másikat...

LICI (egy kicsit megbékülve): Na né, milyen szépen flótázik mostan!

LAJOS (bűvöli a lányt): Jó dóga vóna magának nálam. Kertészne! Selyemruhája lenne, szögállója. Azt akarom én, hogy puha maradjon a keze — amivel simogasson. (Békitően kiárja a karját.) No, gyűjjék ide máni! (Az arcára mutat.) Egy cuppanósat. Ezekre a plezurokra. Maga csinálta, maga is gyógyítsa meg.

LICI (duzogva): Én nem kezdem. Gyűjön ide maga.

LAJOS: Hogy én? Hát jó, odamegyek éni! (Megkerüli az asztalt, odamegy a lányhoz, atőleli, magához szoritja, az egyik tenyerét Lici derekára téve.) No, azt a fótot! (Megcsókolja Lici szeme alatt az ütés nyomát, aztán lecsuszik a szájára. Hosszu csók, amelyet hirtelen heves csöngetés zavar meg. Lajos eleinte nem törődik vele, de aztán, mert a esengő szakadatlanul, türelmetlenül, parancsolón szól, végül mégis fölemeli a fejét.) Ez az öreg méltóságos, ez engemet hij, a fene egye meg... (Vissza akar merülni a csókba, de a fokozódón heves csöngetésre mégis elereszti a lányt. — Szitkot nyom el.) Hogy a fajtájának csöngetnének ilyenkor! (Sebesen kimegy balra a színről.)

4. JELENET

Lici, majd a Menyasszony

LICI (egyedül marad a szinen, meggazítja az öleléstől félrenyomott bóbítáját, aztán a tálba nyul, kivész egy zömlécskét és kényeskedve eszik, a kisujját messi tartva a többi-től. Majd hirtelen leteszi a tányér szélére a szendvicset és egyszerre lenyeli a falatot, ami még a szájában volt. A közsönég még nem tudja miért, de ő már meglátta az ajtón keresztül közeledő menyasszonyt).

MENYASSZONY (sápadt, szenvedő. Mint az alvajdó bejön a szinre. Leül, inkább le roskad egy kis asztalhoz).

LICI (teli van büntudattal, hát nagyon kedvesen akar szorgoskodni a menyasszony körül. Odasiet a megterített asztalkához, rakkogat. Mézes hangon): Kezét csókolom. Éhesnek tetszik lenni, nem tetszik megvárni a közös reggeli teát. (Tölt, odaviszi a szerpizt a menyasszony elé.)

GABOR (megjelenik az ajtóban. A nézésének a sulya elég hozzá, hogy Lici ijedten elmeneküljön a színről. Nyugodtan): Jó reggelt!

MENYASSZONY (elfordítja a fejét, nem felel).

Fogaskerekű a Wien melletti Hochschneebergre (2075 m.)

Magaslati skipálya, pompás hosszú utak. Jól felszerelt vasuti szálló. Közvetlen vonatok vasárnap, ünnepnapokon és az ezeket megelőző napokon Wien-Aspangbahn-óról.

◆ 10 napig érvényes III. osztályú téli sportjegyek Wien-Hochschneeberg és vissza S 15.10 ◆

GÁBOR (rezignáltan): Szóval, már tudja! MENYASSZONY (bólint).

GÁBOR (nehéz sóhajjal): Látja, ilyen piszok ember vagyok.

MENYASSZONY: Kényesebbnek képzeltem. (Szünet után.) — Olyan jó volt, ha szólt hozzám. — Most ennek vége. (Szinte elárulja magát a hangjával.) Vége.

GÁBOR (tompán): Megérdemlek minden leckét.

MENYASSZONY: Ez nem lecke. Más.

GÁBOR (átmegy, mélyen lehajtja a fejét, gesztussal jelzi, hogy belényugodott az itéletbe).

5. JELENET

Voltak, völegény

VÖLEGÉNY (jobbról jön): Good morning!

MENYASSZONY (odarepül a fluhoz): Jó reggelt Gyuril! Csakhogy jön. (Odahajtja az arcát.) Meg sem csókol?! (A nagy lelkeségbe valami kétségbeesés vegyül, érezni kell, hogy ez tulajdonképpen menekülés a másiktól.)

GÁBOR (nem tudja levenni a szemét a jelenetről).

MENYASSZONY (Gábor felé néz élesen): Nem unja ezt nézni? Mert engem egy kicsit zavar!

GÁBOR (a hangján érzik, hogy szenved): Értem. Kotródom. (Lassan megindul a kert felé.)

VÖLEGÉNY (aki tudja, hogy mit érezhet most a bátyja, lelkifurdalással telin utána-szól): Gábor...! En... En... En...

GÁBOR: Nincs mit beszélni. (Az ajtóban megfordul, visszanez, mosolyogni próbál, mintegy a szemével megfészezi a fut, hogy hallgasson, aztán kimegy.)

6. JELENET

Menyasszony, Völegény

MENYASSZONY (görcsösen fogja a flu két vállát): Vigyen el innen! Nem bírom.

VÖLEGÉNY (a nagy drukk után megkönnyebbülve): Mi baj? Mi izgatta fel ennyire, gyönyöröm?

MENYASSZONY (szenvedve): Ez a gyalázatos!...

VÖLEGÉNY (naivan): Kicsoda az a gyalázatos?

MENYASSZONY (mintha égetné a száját a szó): Gábor! Ez gyalázatosság!

VÖLEGÉNY (kényelmetlenül): De miért fáj az magának annyira? Mit törődik vele,

ha egyszer Gáborra... rájött? Ember. Kicsoda magának Gábor?

MENYASSZONY (zokogással vegyesen kitör belőle): Szerettem!

VÖLEGÉNY (mintha orron ütötték volna): Ejha! És én?

MENYASSZONY (válasz helyett csöndesen lehezza a karikagyűrűjét és visszaadja a völegénynek).

VÖLEGÉNY játszik a tenyerén a gyűrűvel, nézi a lányt, aki ráborul az asztalra): Még jó, hogy nem jött hozzám feleségül... (A gondolattól is elborzadva.) A végén még etye-petye...

MENYASSZONY (érzi, hogy vallomással tartozik — vad őszinteséggel): Feleségül mentem volna magához, csakhogy a rokona lehessenek — neki!

VÖLEGÉNY (keservesen): A keserüséggel! (Meggvakarja a füle tövét.)

MENYASSZONY (töredelmesen): Mostanában valami remény kezdett bennem ébredni... (Kétségbeesve)... és erre ma éjjel tiz lépésnyire tölem, — egy cseléddel! Borzasztó az, amikor az emberben egyszerre minden összeomlik (fájdalmasan) hagyta volna, hogy megfésüljön az a lány, a hajamhoz, a ruhámhoz érjen. Ugy érzem magam, mintha pók mászott volna meg. Elégtem minden ruhám! (Keservesen sirva az asztalra borul.)

VÖLEGÉNY (nézi a zokogó lányt, egyszerre felülkerekedik benne a gavalléria): Na ne sirjon. Az idegemre megy ezzel a sírással. Nincs oka rá. Gábor ártatlan. (Most a lány fölemeli fejét és tágra nyílt szemmel néz rá.) Ne bámuljon. Mondom, hogy ártatlan. (Egy kis szünetet tart — aztán kiböki)... én vagyok az a bizonyos „gyalázatos”!

MENYASSZONY: Micsoda?

VÖLEGÉNY: Hagyja, ne kutassa. Mert megérti. Gábor csak magára vállalta a dolgot, hogy maga meg ne tudja.

MENYASSZONY (boldogan): El merjem hinni?

VÖLEGÉNY: El. Vallassa ki Licit. (Nagyon savanyuan.) A fene tudja, azért mégis rosszul esik. Ritka ember örül neki, ha rájön, hogy a menyasszonya olyan nagyon szeret valaki mást. (Busan leül.)

MENYASSZONY: Itt van ni, most maga busul. Ugyan emelje már föl a fejét. Vallja be, hogy magát ez a dolog nem nagyon bántja. Hiszen maga nem szerelmes belém. Érzem.

VÖLEGÉNY (kedves nyíltsággal): Tudja az Isten! Biztosan megszerettem volna, ha hagyja magát. Tetszett nekem az ügy, meg egy picit félttem is tőle. Amikor megkaptam a kezét, úgy éreztem, mintha hirtelen ki-neveztek volna londoni nagykövetnek. Tuláságosan megszabású volt nekem a pozíció. Van annyi természetes eszem, hogy tudjam

Gummi

hártsanya, haskütök, sérvkötők, betegápolási s higiénikus cikkek

Weszely és Társa utóda Nagy Károly Frigyes, Budapest IV., Apponyi-tér 1a. Árjegyzék Ingeny. Tel: Aut. 833-28.

— kicsike vagyok hozzá. Fialat. Hiszen érti, mi? Honnan a pokolból venném a tudományt: kapitánynak lenni egy ilyen nagy hajón? Látja — maga a hajó is tiltakozott ellenem.

MENYASSZONY (rajongva): Jaj, de aranyos. Hallgasson, mert mindjárt átszeretek magába!

VÖLEGÉNY (lemondón legyint, egy kis méltatlankodással): Ne dugjon megint víz-sza a kis fazekeskájába, amikor ugyis tudom, hogy nem akar komolyan megfőzni. (Sóhaj.) Gábor sohasem fog kivéülni az ilyesmiből. Hiába, kijött a papirforma. Győzött a top wight.

MENYASSZONY (hevesen): Micsoda csa-csi beszéd ez? Mi az, hogy „győzött”? Hiszen Gábor nem versenyzett magával.

VÖLEGÉNY: Nem versenyzett, csak szereti. És maga a finom orrocskájával megszimatotha ezt a szerelmet. (Élénken.) Még csak novicius vagyok, de már sejtetemem, hogy másképpen is lehet udvarolni, nemcsak úgy, hogy az ember nyíltan megmondja „ejnye, de szép maga, gyémántom, nosza szaporán, üljön ide az ölembel” Veszedelemesebb titokban. Aknát furni a föld alatt. Nem szólni, csak nézni. Elfojtott mondatok, megfőkezett kis mozdulatok. Némán főzni, ez a modern technika teteje.

MENYASSZONY (akit mindebből csak egy dolog érdekel): Szeret! (Heves aggodalommal.) Honnan tudja?

VÖLEGÉNY: Tőle!

MENYASSZONY (boldogan): Tőle.

VÖLEGÉNY (bosszusan): Tőle, tőle. Őtőle! Nekem megmondta, de magának soha se szólt volna ez. Fél.

MENYASSZONY (összetörve a gyönyörűségtől): Fél.

VÖLEGÉNY (hirtelen elhatározással): Én megyek is, megmondom neki . . . szeretném látni, hogy ugrík örömeben a plafonig.

MENYASSZONY (megfogja a fu karját): Várjon. Majd én.

VÖLEGÉNY: Jó. Hát maga. Ide küldjem? (Indulni akar.)

MENYASSZONY (ezer kétség között): Nem. Nem kell. Találja ki ő maga.

VÖLEGÉNY: Na akkor ezer évig várhat. Mondom, hogy ez fél.

MENYASSZONY (boldogságban uszva): Nem bánom, várok. Olyan jó ez így, csak nézni, hallgatni . . . (Önkénytelen a völegény vállára hajtja a fejét.)

VÖLEGÉNY (nyugtalanul): Nézze csak Berenice, ne jöjjön ilyen közel hozzám. Ugy süt, mint egy kis Meidinger-kályha. Vigyázzon velem. Nem vagyok fából.

MENYASSZONY (tjedten): Bocsánat. (Messzibb áll a futól.)

6. JELENET

Voltak, Lici

LICI (jön a kert felől, messzi került a menyasszonyt, be akar settenkedni a házba a hallon át).

MENYASSZONY (meqlátja Licit, megállítja): Lici!

LICI (rémülten megáll, a völegényre pis-lant, látszik az ijedt képén, hogy valami iszonyu szidást, vagy legalább is szembes-tést vár).

MENYASSZONY (parancsszerűen): Láttá azt a két tucat selyemharisnyát, amit Bécs-ből küldtek? (Szigoruan.) Tudja, hova tet-tem?

LICI (megkönnyebbülve, hogy ez csak „szolgálati” dolog): Tudom, comtesse, ké-renem.

MENYASSZONY (még mindig szárazon): Nahát, az egyik tucatot, a füstszint vegye el, magának adom.

LICI (nem hisz a fülének): A füstszint. Igenis. Kezét csókolom. (Bámul.)

MENYASSZONY (megreszket a hangja a belső örömtől): És a szürkét is. Az is legyen a magáé.

LICI (megérti, hogy ez a béke, mely puk-kedlit csinál, a menyasszonyhoz rohan, há-lásan megcsókolja a kezét — rajongva): Kezét csókolom comtesse, kezét csókolom, kezét csókolom.

MENYASSZONY: És . . . tudom, hogy maga szeret csinósnosn öltözni. Majd kap tő-lem egy-két ruhát. Alakítsa át . . .

LICI (Szinte őrjöng az örömtől): Kezít csókolom, kezít csókolom!

MENYASSZONY (most már maga is majdnem úgy örül, mint a komorna): Maga derék leány Sétálok egyet. Gyuril Össze akarom szedni magam! (Csókot int.) Pá, drágám! (Lerázza magáról a még mindig rajongó Licit és etnecgy.)

7. JELENET

A Völegény, Lici, majd az Özvegy

LICI (néhány pillanatig mohón a meny-asszony után néz, majd visszafordul a vö-legény felé. Lesüti a szemét): A comtesse olyan aranyos, de olyan aranyos. (Egy kis

HÖLGYEK JELSZAVA:
Minden cikket legjobban vásárolhatunk

Klein Antal

dívatnagyrúházában

Király-utca 53. (Akácfa-utca sarok)

szemtelenséggel.) Milyen szerencséje van a méltóságos urnak!

VÖLEGÉNY (szigoruan): Hagyja a magánügyeimet. (Panaszosan.) Szép kis heccet csinált nekem az éjjell!

LICI (tágra mereszti a szemét): Én? Één? Één?! Hát tehetek én róla, méltóságos ur kérem. Én kérem megmondtam, hogy a Lajossal muszáj vigyázni. (Olyan kacéran néz a Völegényre, mint aki még nem zárta le a vele való ügyet.)

VÖLEGÉNY (megint föllobban szemében a mohóság, akaratlanul gusztálja a lányt — gyanakodva): Most azt akarja beadni nekem, hogy ha a Lajos nem lett volna...? (Elhallgat, mert meglátja az Őzvegyet, aki a terraszt felől jön.)

AZ ŐZVEGY (bejön, a fura néz, aztán Licire, könnyedén elkacagja magát és a szín közepén megáll): Visszaforduljak? Folytatása következik?

LICI (egy alázatos mosolyba fullasztott gyilkos pillantás után gyorsan elhordja az truhját):

VÖLEGÉNY (sértődötten): Ugyan, micsoda beszéd? (Leül, cigarettát vesz elő, rágyújt. A falusi büdös gyufát nem a skatulyáján, hanem a cipője talpán gyújtja meg.)

ŐZVEGY: Lássa, ez kellemes mozdulat volt. A legkisebb pocak lehetetlenné teszi azt a könnyedséget, amivel keresztbevetette a lábát. Csak a huszéves flukban van meg a karcsuságnak az az eleganciája. Ha tudná, hogy a nők mennyire értékelik az ilyesmit.

VÖLEGÉNY (morcosan): Jó. Csak csufoldják. Azok után, amit velem csinált.

ŐZVEGY (csodálkozik): Mit csináltam én magával?

VÖLEGÉNY (szemrehányóan): Meggyújtott. Aztán nem akart eloltani.

ŐZVEGY: Oh, könnyen talált maga másik tűzoltót. Pedig lássa, hátha mégis csak nyitva volt az ajtóm. Hátha nyitott szemmel, ébren vártam a sötétben, amíg az ablakon át áradt a virággruppok vaníliaillata. Hiába vártam, figyelve minden neszre. Hátha bosszankodtam, amiért Tankréd gyáva volt és nem jött. Mondom — „hátha“.

VÖLEGÉNY (elkeseredve): De hiszen éppen maga volt az, aki megtiltotta... Emlekezzék csak vissza, hogy megfenyegetett!

ŐZVEGY: Jaj, Istenem, hát mit csinálhatam volna? Maga igazán nincs a helyzet magaslatán. Bizonyos színvonalon felül a nők elvárják, hogy megköckáztassák értük az erőszakot? Kell, nekik, hogy azt mond-

hassák maguknak: „Muszáj volt!“ Buta fiu. Nem érti? Ez az igazolásuk.

VÖLEGÉNY (tenyerével a homlokát üti): Micsoda ökör vagyok!

ŐZVEGY: Nem én mondtam.

VÖLEGÉNY (fenyegetően): Hallja-e! Ne kísértsen! Ne csücsörítsen itt az orrom előtt! Vigyázzon, mert én...

ŐZVEGY (az arca csábítóan közel van a fiu arcához, mosolyog): Nem félek magától. Egyszerűen megtiltom...

VÖLEGÉNY (felhördül): Megtiltja! (Vadul beleszókol az asszonyba.)

ŐZVEGY (a csók után a legjózanabb kritika hangján): Tűz, az van magában elég. De nincs kulturája.

VÖLEGÉNY (leforrázva): Nem smakkolt?

ŐZVEGY (óvatosan): Azt nem mondom. De még tulságosan nyers. Megharapott, mint egy vadmacska. (Nevet.)

VÖLEGÉNY (őszinte panasszal tárja föl a baját): Ne nevéssen ki kérem! Én olyan nyomorult vagyok. Olyan elhagyatott. Nekem alapjában véve senkim sem volt még eddig. Csupa vacak. Mama örülten smucig, még soha nem volt igazi nagy pénzem, hogy valami prima dolgot...

ŐZVEGY (nevet): Ilyeneket mondjon valaki huszonhárom éves korában...

VÖLEGÉNY: Pedig ez így van. Maguknak csak a flört kell, hogy jaj, a viláért össze ne gyűrjék a ruhájukat. Én pedig utálok a flörtöt. Tudja a flört olyan, mint mikor az embert a bolha csipi — viskét és nem lehet megvakarózni...

ŐZVEGY (kacag):

VÖLEGÉNY (gyanakodva nézi az asszonyt): Rajtam kacag? Csak én vagyok ilyen peches barom? Csak engem nem akar senki? Miért? Van velem valami baj? Ha igen, mondja meg az ég szerelmére, micsoda? (Ritmánkodva nézi az asszonyt, őszeteszti a kezét, mintha imádkozna.) Olyan hálás lennék.

ŐZVEGY (szívből fakadó részvétellel, egyuttal elragadtatva): Oh, szegénykéml! (Óvatosan körülnéz, aztán lassan, sima mozdulattal, mintha valami tárgyhoz nyulna, mind a két kezével megfogja a fiu fejét és rátapad a szájára. Hosszu csók, amely meg-megszakad egy pillanatra, amikor az őzvegy, mint egy instruktor, józan hangon oktatja a fiut.) Ne feszítse meg így a nyakát. Ne féljen, nem vagyok én fogorvos. Nem akarom kihuzni a fogát. (Csók.) Miért ilyen kemény a szája? Engedje el. Puhán, lazán, így. (Csók.) Mit fickándozik? Mit emelgeti a lábát, mint a gólya.

VÖLEGÉNY (fölbukik a csókból, szuszog): Elfogyott a luftom. (Óriási lélegzetet vesz, megint neki akar esni az asszonynak.)

ŐZVEGY (eltolja magától): Nem. Ez bűn. Valami eszembe jutott.

MORISSON szórtele nitő

VÖLEGÉNY: Micsoda?

ÖZVEGY: Berenice.

VÖLEGÉNY (türelmetlen bosszúsággal):
Ejnye, hagyjon már békében velem!

ÖZVEGY: De én nem tudnék osztózni. Nekem minden gondolata kellene, minden hely az állán, minden foga, ifju izmainak minden ereje.

VÖLEGÉNY: A magáé vagyok szőröstől-bőröstől.

ÖZVEGY: És ő? Szegény kis csirkém. Összetörne minden csontocskáját!

VÖLEGÉNY: Dehogy törne. Slussz. Passz. Tíz perccel ezelőtt szakítottunk.

ÖZVEGY (meglepetten): Micsoda?

VÖLEGÉNY: Ahogy mondom. Annyira nem lesz semmi baja, hogy már utódom is van. Bámolni fog, ha megtudja, kicsoda? (Aggodalmasan.) ... de még titok.

ÖZVEGY (feszült gyanúval): Jó. Titok. Kicsoda hát?

VÖLEGÉNY (kilyvi): Gábor! (Élvezi az asszony konsternáltságát.) Már régen szeretik egymást titokban. Ugy-e, kolosszális?

ÖZVEGY (ingerülten): Kolosszális. Piramidális! Nem megmondtam, maga kis mafla, hogy vigyázzon rá, mert elcsipi az orra elől. (Főllál, idegesen igazgatja a haját.)

VÖLEGÉNY (belsmerően): Igaz. Hogy micsoda esze van magának! (Közeledik.) De mit törődöm én vele, amikor én magát... (Meggfogja az asszony kezét.)

ÖZVEGY (kiszabadítja a kezét — hidegen): Hagyjon. Elég volt.

VÖLEGÉNY (elhülve): Mi baja?

ÖZVEGY (szárazon): Semmi. Unom.

VÖLEGÉNY: Unja?! Most már tudom, hogy mit jelent ez?! (Erővel átöleli az asszonyt.)

ÖZVEGY (bőszülten kibontakozik): Azt akarja, elmondjam Rachelnek, hogy maga nemcsak a cselédeknek van terhére az otrombaságaival, azt akarja, hogy szégyenszemre kidobják innen?

VÖLEGÉNY (a hetedik mennyországból a porba sujtva): De Evelin, az Isten szerelmére, mi történt magával? Hiszen ahogy az előbb voltunk ...

ÖZVEGY (ráfúj, mint a macska): Hogy voltunk az előbb? Nem tudom, nem emlékszem rá! Azt hiszi, hogy jogai vannak?! Oh, még csak nem is gentleman.

VÖLEGÉNY (kétségbeesve): Drága Evelin... (Közeledik.)

ÖZVEGY (türelmetlenül segítségért kiált): Rachel!

VÖLEGÉNY (rémülten): Jézus Máriám, csak azt ne! (Ki akar rohanni, de az ajtóban összeütközik az éppen belépő Gáborral.)

8. JELENET

Gábor, az Özvegy, egy pillanatra az Inas

GÁBOR (nyakoncscipi a fut, aki majd földönti): Mi az ördög van veled? Le ne taposs. Hova rohansz?

VÖLEGÉNY (kétségbeesetten fickándozik): Csak ide!... (Nem tud mit mondani.) Egy pillanat, öregem! Tüstént visszakorcsolyáozok...! (Elmenekül.)

GÁBOR: Jó reggelt, Evelin! Mi volt ez? Mi történt itt maguk között?

ÖZVEGY: Oh, semmi. Semmiség. Csevegtünk. Elreferálta a maga legujabb érzelmi esetét. Édes! Édes! Édes!!! (Az özvegy olyan botrányos hangon, akkora izgalomban, magában kikelve beszél, ami már majdnem kiabálás.)

GÁBOR (kényelmetlenül néz az inasra, aki közben bejött, hogy valamit rendbehozzon a reggeliző-asztalon. — Az özvegyhez): Ne fait pas du scandale! Je vous prie!

INAS (Megguyítja a szamovárt alatt a kiadott spirituszt, aztán nagyon sebesen el-tűnik, látszik rajta, hogy nem kér az urak veszekedésének még a szeléből sem).

ÖZVEGY (hangosan): Talán suttogjak?

GÁBOR (ingerülten, de olyan megvető modulattal, mintha az, amit a völegény mondott, nem számítana): Az a kölyök, fecsegő fickó.

ÖZVEGY: Merje mondani, hogy hazudott! (Szünet.) Ah! ugy-e meg se mukkan! Nem meri letagadni! Nem is letagadni — „megtagadni“ nem meri!

GÁBOR: Mire való ez a skandalum? Hiszen tudom, hogy már egész elejtett. Biztosan már itt, ebben a házban... ezek közt is van valaki, aki jobban érdekli nálam. Na, vallja be! Melyik?!

ÖZVEGY (főlháborodva): Ostoba! Feslett asszonynak tart?!

GÁBOR: Csak erősnek!

ÖZVEGY: Ha lett volna magában annyi figyelem, hogy a modorom mögött megke-ressen „engem“ — rájött volna, milyen gyöngye vagyok. Persze ehhez az kellett volna, hogy jobban szeressen egy kicsikét.

GÁBOR: Nem mertem Evelin. A szerelem olyan brutális dolog... És... sajnos... most már elmúlt a pillanat...

ÖZVEGY: Tudom. Vissza kell vonulnom a „nagy“ érzés elől. Megteszem. Mit csináljak? De legalább engedje meg, hogy néhány percre ideges legyek. Vereséget érzek. Valamit elvesznek tőlem. Nem vagyok vasból (majdnem sir) mert akármit hisz, azért én mégis csak szerettem magát a magam mód-

Nagy **BUTORÁRUHÁZAM**-ban saját készítésű **halók, ebédők, részletre is.**
MÜLLER LAJOS VII., DOHÁNY-UTCA 37.

ján. (A férfit mozdulatára.) Ezt nem panaszképpen mondom. Hála Istennek, hogy így van. Ez a kis fájdalom nemessé teszi, fölöldja a szegyenemet. Tetszik nekem, hogy szenvedek. Eddig nem voltam trenirozva hozzá. Új dolog. Tanulok belőle.

GÁBOR (sajnálkozva): Drága Evelin, én igazán...

ÖZVEGY: Na ne essék kétségbe. Nem olyan tulságosan. El lehet viselni. (Kicsit keserűen.) És majd megvigasztalodom...

GÁBOR (őszintén): Evelin, maga olyan véghetetlenül elegáns.

ÖZVEGY: Mondja inkább, hogy tékozló. Nagyon jól tudom, hogy mennyire pazarlom magam. Óriási pénzeket fizetek semmiségéért. Rossz pillanataimban látom is már a csődöt és ez a félelem tesz néha gonosszá. Pedig ahogy mondja, szeretnék a végén elegáns lenni.

GÁBOR: Én leszek a legjobb barátja...

ÖZVEGY (keserűen fölkapog): „Legjobb barátja?” Ez a klasszikus szakítási szöveg, mi? Főlöslages. (Erősen megnézi a férfit, melegen, egyszerűen.) Na, Isten vele! (Gábor vállára teszi a kezét.)

9. JELENET

Voltak, Menyasszony

MENYASSZONY (a kert felől jön. Még meglátja az asszony mozdulatát. Féltelegen): Ejnye, már megint. Megigérem, hogy ezentul köhögni fogok minden ajtó küszöbén. (Gyanakodva.) Igazítsd meg a hajad Evelin. Sztét van zilálva, mintha verekedtél volna!

ÖZVEGY: Köszönöm! Olyan kicsi ez a saktábla amin mozgunk, drágaságom. Ne tedd nehezé, hogy szeresselek. Mert én nagyon szeretnélek szeretni.

MENYASSZONY (pikírtén): Már pedig ha te valamit szeretnél...

ÖZVEGY (nagyon keserűen): Igen. Hogyha én valamit szeretnék... (Megindul a terasz ajtaja felé.)

GÁBOR (nem minden lelkifurdalás nélkül): Hova megy?

ÖZVEGY: Sétálni. Nem hívom magammal. Fáj a fejem.

GÁBOR (mozdulattal): Rohanok. Hozok valamit.

ÖZVEGY (jóságosan): Köszönöm, nem kell. (Nyomatékkal.) Maradjon csak. Nem olyan nagy ügy. Egy kicsit sajord, ez az egész. Szép arcszint fogok kapni estére. (Büszkén fölemelt a fejét, elmegy.)

10. JELENET

Menyasszony, Gábor

MENYASSZONY: Hogy gyűlöl ez az asszony!

GÁBOR: Hagyja szegényt! Fáj a feje. Törődjön inkább velem. Nézzen meg jól. Mert én most hosszú időre eltűnök a szeme elől. Érzem, hogy terhére vagyok és nincs tola-kodó természetem. (Zavart szünet után.) Nem is merem a kezem nyujtani.

MENYASSZONY (spontán mozdulattal nyujtja mind a két kezét).

GÁBOR (meglepetten): Mi ez? Nem bocsátja el a kezemet?

MENYASSZONY: Nem. Nincs a világon még egy ilyen lovagias ember.

GÁBOR (boldog bámulattal): Nem értem.

MENYASSZONY: Pedig inkább haragudnom kellene. Az éjszaka majdnem beléhal-tam a maga nagy lovagiaságába.

GÁBOR: Miért?

MENYASSZONY (panaszosan): Óh Istenem, hát segítsen egy kicsikét. Olyan nehéz ezt elmondani. Hát nem vette észre? Hiszen sok-szor olyan vigyázatlan voltam. Félttem, hogy elárulom magam.

GÁBOR (remegve): Mivel?

MENYASSZONY: Az este elcséréltem a po-harunkat. Nem vette észre.

GÁBOR: Azt hittem véletlen.

MENYASSZONY (halkan): Ahol maga ivott ott ittam én is. (Szégyenkezve elfordítja az arcát.)

GÁBOR (kitör): Édesem! Az ember olyan gyával (Hirtelen kinzó kételkedéssel.) De... hát akkor mi volt az... az öcsémmel?!

MENYASSZONY: Elmúlt. Már régóta csak ürügy arra, hogy láthassam magát!

GÁBOR (elfogulva): Mióta?

MENYASSZONY: Nem is tudom. Egyszer egy kis béresgyereknek egyszerre simogattuk meg a haját. A kezem hozzáért a maga kezéhez. Akkor kezdődött. Aztán még aznap este, a kertben elkértem a kabátját. Nem is fáz-tam. Ideadta. Átjárt a melege. (Halkan.) Akkor kezdődött!

GÁBOR (boldog izgalommal): Óh, én akkor magát már régen... Egyszer az asztalnál közelebb adtam a sötartót. Mikor megkö-szönte, észrevettem, az egyik foga picit fer-dén van növe.

MENYASSZONY (aggóva): Istenem, mennyi hiba van rajtam!

GÁBOR: Nézzen meg jól, Berenice. Harmincnyolc éves vagyok, nem vagyok én magához kopott?

MENYASSZONY: Én már régóta nem látom magát a szememmel. Csak érzem.

GÁBOR (*szilaj és mégis áhítatos mozdulat-tal magához vonja, megcsókolja a lányt. Aztán elengedi, aggodalmasan.*) Nem lett volna szabad megcsókolnom „igy”. Ezzel az elvetemedett technikával. Még elrontom!

MENYASSZONY (*kétségbeesett őszinteséggel, hevesen*): Nem félek semmitől, amit maga tesz velem! Azt akarom, hogy a teljes fantáziájával szeressen. Szenvednék, ha észrevenném, hogy titkai vannak előttem!... (*Az utolsó szavakat már Gábor karjában mondja. Kérdődik a hosszú csók.*)

11. JELENET

Voltak, O ház urnője, később A ház ura

A HÁZ URNŐJE (*a terrasz felől jön. Nagyon otthonos, reggeli ruha van rajta. A fején széleskarimájú kerti szalmakalap, a karján kézimunkakosár, a szájában szivar. Roppant meglepődik, de nem ugraszítja szét a csókolózó párt. Áll, vár, bámul. Fújja a füstöt, leül, a munkakosarából előveszi a hímzését, dolgozni kezd. Végre elveszti a türelmét, feláll*): Hagyják már abba! Egy elefántnak való takarót kistikkkelhetnék maguk miatt! Nincs ilyen hosszú alagut a világon. (*A menyasszony és Gábor rémülten elengedik egymást, azután a lány egész szenvedélyével újra a férfi mellére veti magát.*)

MENYASSZONY (*átöleli Gábor nyakát*): Szeretjük egymást!

A HÁZ URNŐJE: Sejtlem.

GÁBOR: Megmagyarázom.

A HÁZ URNŐJE: Főlöszleges. Elég intelligens vagyok. Hát ez volt a maguk meleg barátsága mögött?

GÁBOR (*rettegve*): Haragszik.

A HÁZ URNŐJE: Az attól függ.

GÁBOR (*rémülten*): Mitől?

A HÁZ URNŐJE: Hogy maga mit akar csinálni.

GÁBOR: Mit? Hát még kérdezheti? Mindent. Ami kitelik az erőmből. (*Megfogja a lány kezét.*) A rabszolgája akarok lenni. Meg szeretnék érte halni.

A HÁZ URNŐJE: Rabszolga! Halál! Romantikus szavak. Nem szeretem az ilyen homályos ígéreteket. Körvonalazzuk csak világosan a dolgot. Megkéri a kezét?

GÁBOR (*remegve*): Merjem?

A HÁZ URNŐJE: Merje! Merje!

GÁBOR: Hát akkor kérem, esedezem...

A HÁZ URNŐJE: Csókoljon meg.

GÁBOR (*viharosan magához öleli a dímát*).

A HÁZ URNŐJE: Vigyázzon. Bolondos ember. Elrontja a frizurám. (*A színpalak mögött már pár pillanattal előbb hallatszott a ház urának vidám trillázása. Most bejön. Frissen, kialudva, pirosra borostváva. Fehér nadrágban, tarka reggeli kabátban.*)

A HÁZ URA (*meglátja, hogy Gábor a feleségét ölelgeti. Színlelt, nagy indulattal felordít*): Hah, nyomorult! (*A feleségéhez.*) Megesal?! Halál magáral! (*Édesen nevetni kezd. Szinte hull a könnye a kacagástól.*)

MENYASSZONY (*az apja nyakába borul*): Apám!

A HÁZ URA: Mi kell katicabogaram?

MENYASSZONY (*az öreg ur nyakába csimpaszkodva sugdos*).

A HÁZ URA (*roppant meglepetve*): Ah? Ahá? (*Gáborra néz, megfenyegeti.*)

MENYASSZONY (*tovább sugdos*).

A HÁZ URA (*energikusan megrázza a fejét*): Nem. Lehetetlen! Mais pas du tout! Soha nem egyezem bele ilyen frivolságba! (*Elháritja magától a hízkelő lányt.*)

GÁBOR (*megrendülve*): Ereztem!

MENYASSZONY (*fájdalmasan felkiált*): Papa!

A HÁZ URNŐJE (*vészjóslóan*): Kelemen!

A HÁZ URA (*a feleségére néz, lassan megérti a szituációt, az arca boldogan kiraggyog*): Most jól megjesztettelek benneteket? Mi? (*Diadalmasan meges, majd a karját Gábor felé tárja.*) Viens que je t'embrasse! Keblemre! (*Összelelkezik Gáborral — külön örömmel a feleségéhez.*) Hiszen ennek a pénzéd sem kell! (*Gáborhoz.*) Veux-tu de l'argent aussi? (*Felel magának.*) Non, non, n'est ce pas?! (*Boldogan rázza Gábor kezét.*)

12. JELENET

Voltak, Inas, majd Lici, A vőlegény, Az özvegy, Herceg, Isti

INAS (*a kert felől jön*): Méltóságos asszony, tíz óra. Kongathatok a villásreggelihez?

A HÁZ URNŐJE (*energikusan a gongra mutat*): Kongasson! (*Gáborhoz.*) Enni csak kell! Azt hiszem mind megéheztünk a nagy izgalomtól!

„GRÉ” KOZMETIKA

Modern szépségápolás, szépséghibák eltávolítása végleg villany- és fényszerkezetekkel. — Esti készületek. — Tanítványok kiképzése

Uj helyiség: Budapest, IV., Párisi-utca 3 (Petőfi Sándor-utca 10.) Telefon: Automata 884-76.

INAS (üti a gongot).

LICI (megjelenik a színen dusan megrakott tálcával).

A HÁZ URNÓJE (Rászól a lányra): Ide gyere. Tedd le azt a tálat! (Megtörténik.) Tartsd ide a képed! (Megtörténik.) A dáma jószágosan veregeti a lány arcát.) Az észzaka keményen bántam veled. Noooo!

LICI (nagyon meg van hatva): Ó, méltósága kérem...

A HÁZ URNÓJE (műharaggal): Adta szemtelenje, még azt hiszi, hogy bocsánatot kérek tőle!

A HÁZ URA: Holnap elmegy a kertész. Te leszel a kis kertészné.

A HÁZ URNÓJE: Alo mars! (Lici el-tűnik.)

VÖLEGÉNY (már pár pillanat óta játszik a színen somfordáló agárral, amelyet valami ennivalóval csalogat magához).

A HÁZ URNÓJE (rajtaüt): Ne babrádjá azt

a kutya! Ne szoktassa be a házbal (Ellenség-gesen.) Csupa bolha az a kutya!

VÖLEGÉNY (komikus részvétellel nézi a kutyát): Hát látod Aga? Velem is így bá-nik mindenki ebben a házban. (Nevet. Az özvegy, a herceg és Isti bejönnek a szívre.)

A HÁZ URNÓJE (vezénylő hangon): Mi-előtt asztalhoz ülénék, valamit közölni aka-rokl Ennek... (A völegényre mutat)... vége! (Rámutat a menyasszonyra és Gá-borra.) Itt az új pár! (Óriási meglepetés, amely boldog integetésekbe, gratulációkba vész.)

A HERCEG: Hogy ez milyen egészséges dolgot.

ISTI: Gratulálok, gratulations, hipp-hipp-hurrá! (Leül az asztalhoz, miután a ház urnóje már helyet foglalt a főhelyen.)

ÖZVEGY (szintén leül): Ex-völegény, nem fél tőlem? En valamelyik nap elutazom. Ostendébe. Brightonba? Még nem tudom hová. Nem tart velem? Feleljen!

VÖLEGÉNY (mohón): Menjek?

ÖZVEGY (vállat von — koketten): Magára bizom! (Összebuja, suttogni kezdenek, persze a társasági illem határárn belül — megszűnik rájuk nézve a világ.)

LICI (új tálcát hoz, amelyen valami furcsa alakú, nagy ibrik van.)

A HÁZ URA (az ingyenc érdeklődésével): Mi az ott?

LICI: Bivalytej. (Az asztalra teszi a tálcát.)

INAS (előrejön a gongtól, hogy a kiszol-gáltásnál segítsen.)

A HÁZ URA (az inasra néz): Lajos! A jövő héten elfoglalja a kertész helyét. Figyelme-zetem, hogy nagyon szeretem a szarvasgom-bát. Beköltözzhet a kertészházba.

LICI (előretolakodik, bókol): Kezít csó-kolom, köszönjük szépen, méltóságos ur!

ISTI: Óriási, hogy milyen tehetséges ez a lány! Ő köszöni meg. (Nevetnek.)

A HERCEG: Gyönyöhhü ez a heggel! (Kenti a kenyerét.) Milyen viháglilata van ennek a méznek.

GÁBOR (rajongva): Igen! Minden olyan jó-szagu! Termékeny! Meleg! Erőt érzek ma-gamban! (Ujongva szétárja a karját.) Biz-zanak rám valami hatalmas dolgot!

A HÁZ URNÓJE (spontán): Brávó! De azért nem szeretném, ha mindjárt közügye-kei kezdene foglalkozni! Maradjon csak civill

GÁBOR (szájához emeli a menyasszony ke-zét, rajongva néz a lányra, tuláradó szívvel): Gyerünk reggelizni.

FÜGGÖNY

Szenzációs kabarétréfák és szindarabok

monológok, dialógok kaphatók a Színházi Élet szindarabosztályánál, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29.

Párjelenetek (Dialógok):

Elvesztett mérkőzés, 1 f. 1 nő, Suchy A.	P.—80
Férfi és agglégény, 2 férfi részére	P.—80
A feleségem nyaral, Békeffy L., 1 f.	
1 nő, 1921/11.	P 1.—
A férj diktál, Békeffy, 1 férfi 1 nő	P 1.80
Féj vagy Irás, Tyrnauer I., 2 férfi	P.—80
Füzipapóta a láthatáron, Galantai Gy., 2 férfi	P.—80
A goromba házmester, 2 férfi	P.—80
Hypnotizmus, Gabányi Á., 1 férfi 1 nő	P.—80
Huszonötödike, Suchy Á., 1 férfi 1 nő	P.—80
Két ember a bányában, drámai jelenet, Herceg Ferenc, 2 férfi részére	P.—70
Kigyútt az igazság, Zágón I., 1 férfi 1 nő, 1928/13.	P 1.—
Kísérletti módszer, Karinyth F., 1 f. 1 nő 1926/20.	P 1.—
Két pesti nadrág, Pásztor Á., 2 nő, 1929/21.	P 1.—
Két év múltán, Almási T. 1 férfi 1 nő	P.—70
A kinyílt rózsá, 2 férfi	P.—80
A leghűbben ki szeret? 1 férfi 1 nő	P.—80
M. T. K.—F. T. C., Harmath I., 2 férfi, 1928/17.	P 1.—
A nagyanyó, 1 férfi 1 nő	P.—80
Nászuton, Suchy Á., 1 férfi 1 nő	P.—80
Oh az a kaszinó, 1 férfi 1 nő	P.—80
Az okos Hepke, Zágón I., 2 férfi, 1927/25.	P 1.—
Péter és Pál, drámai jelenet, Herceg Ferenc, 2 férfi	P.—70
A praktisi kalandja, P. Thewrewk, 1 f. 1 nő	P.—80
Pesti sielők, Pásztor Á., 1. férfi 1 nő, 1929/11.	P 1.—
Páimát kérek, Suchy Á., 1 férfi 1 nő	P.—80
Pesti dasungel, Suchy Á., 1 férfi 1 nő	P.—80
Romantika, Balla I., 1 férfi 1 nő	P.—80
Rokokó és Mimóza, jelm., 2 nő, Korbuly	P.—80

Kis kabarétréfák:

Abimélek, Nagy Endre, 4 férfi, 2 nő, 1929/38.	P 1.—
Ádám frakkban, Kóváry Gy., 3 f. 1 nő, 1928/43.	P 1.—